Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнт[illegible] ... БССР.

Кошт нумару 5 кап.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў). Тэлефоны: Рэдакцыя—№ 478. Рэдактара—№ 769.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: [illegible]

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: [illegible]

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: [illegible]

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА

№ 258 (2747) Чацьвер, 14-га лістапада 1929 г.

154 Ю. „Савецкая Беларусь“ ... Одесса ... дзяржаўн. публічн. бібліятэка ... 1 экз.

ПАТР[illegible] ...ЕРАЛОМ.

[illegible]

У ЛЯГЕРЫ КІТАЙСКІХ МІЛІТАРЫСТАЎ

Чорныя сілы кітайскай рэакцыі зьбіраюцца ў Мукдэн.

На правакацыйныя наскокі на нашу тэрыторыю Далёка-Ўсходняя Чырвоная армія адказвае зьнішчаючым ударам.

Новая правакацыйная пастанова кітайскага кіраўніцтва УК чыгункай.

ПЭЙПІН, 12-11. [illegible]

Кітайскае войска працягвае абстрэл нашых пагранчасьцей.

ЧЫТА, 11-XI. 8-га лістапада кітайскія салдаты ў раёне Швэйсіян (на рэчцы Аргун, супроць станцыі Алачынскай) раптам адкрылі ружэйна-кулямётны агонь па нашых пагранічных часьцях, а таксама па станцыі Алачынскай. Сярод мірных жыхароў станіцы ёсьць забітыя і параненыя. Наш агонь у адказ на гэта спыніў абстрэл кітайскага войска.

* * *

ХАБАРАЎСК, 11-XI. На працягу 7-га, 8-га і 9-га лістапада кітайскія салдаты ў раёне ст. Пагранічная і Палтаўская сыстэматычна абстрэльвалі нашых прыгранічнікаў і мірных жыхароў. Агонь нашых пагранічнікаў у адказ на гэта спыніў абстрэл.

Фармуюцца белабандыцкія атрады.

ХАБАРАЎСК, 11-XI. Згодна паказаньням дабраахвотна перайшоўшых да нас белагвардзейцаў, у раёне Благавешчанску кітайскае камандаваньне за апошнія дні ўзмоцнена фармуе белаэміграцкія атрады для апэрацый у нашым тыле. Цэнтрам арганізацыі зьяўляецца Харбін, адкуль сфармаваныя атрады накіроўваюцца ў раён ст. Пагранічная, Прымор'е і ў раён Цiхарэчча, а таксама ў Забайкальле. У сучасны момант сфармавана ўжо 3 белых атрады.

Белабандыт Сямёнаў „дзейнічае“.

ШАНХАЙ, 12-XI. Водлуг паведамленьня Рэйтэра, атаман Сямёнаў прыехаў у Мукдэн і прапануе Чжан-Сюэ-Ляну арганізаваць белагвардзейскую армію для супольных апэрацый з мукдэнскім войскам супроць СССР.

Неадпаведны момант дзеля ўмешваньня.

ЛЁНДАН, 11-XI. У палаце вобшчын сябра рабочай партыі Кенворты запытаў міністра замежных спраў, ці ня можа ён зрабіць заяву наконт савецка-кітайскага канфлікту па пытаньні аб УК чыгунцы. Гэндэрсон адказаў, што становішча застаецца бяз зьмен. Налёты на мяжу ня спыняюцца. Кітайскі міністр замежных спраў паведаміў прадстаўніка ангельскага ўраду ў Панкіне, што кітайскі ўрад намеран зьвярнуцца да Лігі Нацый, калі толькі савецкі ўрад не абвесьціць вайны ці ня зробіць сур'ёзнага наскоку на кітайскую тэрыторыю. „Я ня лічу, сказаў ён, разумным якоенебудзь умешваньне ангельскага ўраду пры сучасных варунках“.

Яшчэ адзін „ваяка“.

ПЭЙПІН, 12-11. Водлуг паведамленьня «Пэйпін-Ю-Бао», Сун-Чуан-Фан (вядомы рэакцыйны дзеяч, былы генэрал-губарнатар 5-ці прыморскіх правінцый да 1927 году) прыехаў у Мукдэн, дзе радзіўся з Чжан-Сюэ-Лянам. Думаюць, што Чжан-Сюэ-Лян назначыць Сун-Чуан-Фана камандуючым 3-яй арміяй, нядаўна сфармаванай спэцыяльна супроць СССР.

ЧАН-КАЙ-ШЫ РЫХТУЕЦЦА.

ПЭЙПІН, 12-11. [illegible]

Бойка генэралаў.

ТОКІЁ, 12-XI. Агенцтва Сімбун Рэнго паведамляе з Ханькоу, што войска Чан-Кай-Шы захапіла Місян і паступова абкружае войска Фынь-Юй-Сяна, а таксама, што агульнае становішча складаецца на карысьць Чан-Кай-Шы.

На асадным становішчы.

ТОКІЁ, 12-XI. Водлуг паведамленьня агенцтва Дэмпо Цусін, у Харбіне з 12-га лістапада ўведзена асаднае становішча. Пасьля поўдня забаронены ўсе камэрцыйныя зьдзелкі і перавозка грузаў. Уведзена самая суровая цэнзура газэт.

КАНКУРЭНТ ЯПОНІІ.

ТОКІЁ, 12-11. Сімбун-Рэнго паведамляе з Нанчуну, што пабудаваньне чыгуначнай веткі, якая злучае Куанчжэнцзы з Чанчунам, з посьпехам пасоўваецца наперад. Трэцяя частка веткі ўжо пабудавана. Уся ветка будзе скончана ў канцы лістапада. Ветка ня будзе вузкакалейнаю, хоць спачатку і меркавалася так.

Агенцтва зазначае, што спыніць зараз пабудаваньне Паўднёва-Манчжурскай чыгункі нельга. Адзіны сродак, які можа выкарыстаць Паўднёва-Манчжурская чыгунка дзеля гэтага, заключаецца ў адмове дапусьціць перацяць вадаправод, які належыць Паўднёва-Манчжурскай чыгунцы. Аднак, у гэтым выпадку УК чыгунка правядзе лінію веткі абходным шляхам, маючы пэйтральную паласу ў Паўднёва-Манчжурскай чыгункі.

ШАНСЫ ЧАН-ФА-ГУЯ УЗРАСТАЮЦЬ.

ШАНХАЙ, 12-11. Рэйтэр паведамляе, што ў Гонконгу за апошнія дні значна скараціліся колькасьць зьдзелак з кітайскімі купцамі, бо ходзяць чуткі, што Чан-Фа-Гуй на працягу трох бліжэйшых тыдняў захопіць Кантон.

Між авангардам Чан-Фа-Гуя і кантонскім войскам, якое знаходзіцца на поўнач ад Пінлё (на ўсходзе Гуансійскай правінцыі за 120 кілёмэтраў ад Гуандуньска-Гуансійскай мяжы), адбываецца перастрэлка.

Паведамляюць, што гуансійскі генэрал Чан-Чы-Ме[illegible] здрадзіў нанкінскаму ўраду і, перайшоўшы на бок Чан-Фа-Гуя, значна павялічыў шансы Чан-Фа-Гуя на перамогу.

* * *

ПЭЙПІН, 12-11. «Сін-Чэн-Бао» паведамляе з Шанхаю, што часьцям войска Чан-Фа-Гуя ўдалося захапіць горад Учжоу (важны стратэгічны пункт Гуансійскай правінцыі).

Адмовіўся ад пасады.

ШАНХАЙ, 12-11. Рэйтэр паведамляе, што Ен-Сі-Шан катэгарычна адмовіўся ад спатканьня з прадстаўніком нанкінскага ўраду генэралам Хо-Ін-Чынам, які прапанаваў яму пасаду галоўнакамандуючага войскам.

Англія зварачвае канцэсію.

ЛЁНДАН, 12-XI. Міністэрства замежных спраў абвяшчае, што між Англіяй і Нанкінскім урадам дасягнута згода аб звароце Кітаю да 15 лістапада ангельскай канцэсіі ў Чжынцьзяне.

АНГЕЛЬСКІ ЎРАД НАЗНАЧЫЎ ПАСЛА Ў СССР.

ЛЁНДАН, 12-XI. [illegible]

Хто атрымаў прэмію Нобэля.

СТАКГОЛЬМ, 12-XI. [illegible]

Рост беспрацоўя ў Англіі.

ЛЁНДАН, 12-XI. [illegible]

Клясавыя бойкі сусьветнага пралетарыяту.

Гарнякі рыхтуюцца да барацьбы.

ЛЁНДАН, 12-XI. У Барнслеі адбылося пасяджэньне рады Іеркшырскай асацыяцыі горнарабочых. На пасяджэньні был заслуханы даклад старшыні агульна-ангельскай фэдэрацыі горнарабочых Гэрбэрта Сьміта і заявы іншых дэлегатаў аб перамовах у вугольнай прамысловасьці. Лічаць магчымым, што капальні адхіляць урадавыя прапановы.

Апазіцыя Іеркшырскай арганізацыі ў значнай ступені залежыць ад таго, ці застанецца Гэрбэрт Сьміт на пасадзе старшыні агульнаангельскай фэдэрацыі горнарабочых. Ня выключаецца магчымасьць выхаду Іеркшырскай арганізацыі з агульнаангельскай фэдэрацыі горнарабочых.

Пахаваньне рабочага—дэманстрацыя пратэсту.

БЭРЛІН, 12-11. У Гамбургу адбылося пахаваньне маладога рабочага Шрэдэра, забітага паліцыяй у часе нядаўняй сутычкі, справакаванай нацыянал-сацыялістамі (фашыстамі). Рэвалюцыйныя рабочыя Гамбургу абярнулі пахаваньне Шрэдэра ў вялікую дэманстрацыю пратэсту супроць фашызму і сацыял-фашызму.

У абарону палітвязьняў.

ГЭЛЬСІНГФОРС, 12-XI. Як паведамляе фінляндзкае тэлеграфнае агенцтва, камуністычныя дэпутаты сойму падалі запытаньне ўраду ў сувязі з галадоўкаю, абвешчанаю палітычнымі зьняволенымі ў катаржным астрозе Экенэсі.

Галадоўка, абвешчаная ў знак пратэсту супроць надзвычайна цяжкага астрожнага рэжыму, распачалася 10-га лістапада. У ёй, згодна афіцыйнага паведамленьня, удзельнічае 98 палітычных зьняволеных.

Пад націскам працоўных.

ЛЁНДАН, 12-XI. У Алахабадзе адбылося пасяджэньне мясцовага аддзяленьня ўсеіндыйскага кангрэсу ў аб'яднаных правінцыях. Камітэт аддзяленьня кангрэсу ўхваліў рэзалюцыю, у якой патрабуе, каб выканком усеіндыйскага кангрэсу працягваў падрыхтоўку да барацьбы, якая надыходзіць у 1930 годзе.

Арышты ў Мэксіцы.

НЬЮ-ЁРК, 13-11. Водлуг паведамленьняў з Мэксікі, у Хідальго вайсковая ўлада арыштавала Гартыя—старшыню мясцовай арганізацыі рабоча-сялянскага блёку і Гальпэрна—сябра ЦК камсамолу. У дзень замірэньня адбыліся масавыя дэманстрацыі рабочых і сялян супроць тэрору ў Мэксіцы і на абарону СССР.

Барацьба рабочай клясы супроць фашысцкага тэрору.

ВЕНА, 13-11. Як паведамляюць з Будапешту, з 34-х рабочых, арыштаваных у сувязі з Кастрычнікавай дэманстрацыяй, 29 вызвалена. Працэс іншых пяці, абвінавачаных у супраціўленьні ўладзе і непадначаленьні паліцэйскім, распачаўся 11-га лістапада. Падсудных прывялі на суд закаваных у кайданы і з вялікаю вартаю. Гэта выклікала глыбокае абурэньне і бурныя пратэсты рабочых, якія зьявіліся ў суд.

Пад націскам пратэсту рабочых суд загадаў зьняць кайданы, але перанёс разгляд справы ў невялічкую залю, каб публіка не магла прысутнічаць на працэсе. Урэшце суд адклаў працэс на 14-га лістапада.

Арыштаваныя ў Кішынёве 10-га лістапада абвясьцілі галадоўку пратэсту супроць арышту. У некаторых гарадох Румыніі распачаліся рэвалюцыйныя дэманстрацыі пратэсту супроць фашысцкага тэрору.

У Каляраша ўчыняюцца масавыя арышты рабочай моладзі па абвінавачаньні ў распаўсюджаньні камуністычных адозваў на прадпрыёмствах і ў вёсцы.

Кампартыя выкрывае махінацыі „рабочага“ ўраду.

ЛЁНДАН. У сувязі з заяваю віцэкараля Індыі аб тым, што ангельскі ўрад мяркуе надаць Індыі правы самакіруючага дамініёну, ангельская камуністычная партыя зьвярнулася да рабочых і сялян Індыі з адозваю, якая выкрывае сапраўдны сэнс гэтага дыплёматычнага кроку. Адозва зварочвае ўвагу працоўных мас Індыі на тое, што спрыяючыя адносіны лідэраў буржуазнага нацыянальнага кангрэсу Індыі па заяве лёрда Ірвіна пацьвярджаюць правільнасьць настаноў X пленуму Выканкому Камінтэрну аб контррэвалюцыйнай ролі індыйскай буржуазіі і адзіным яе фронце з ангельскім імпэрыялізмам супроць рэвалюцыйных рабочых і сялян Індыі.

«Лейбарыцкі ўрад, падкрэсьліваецца ў адозьве, разам з кансэрватарамі і індыйскай буржуазіяй спрабуе падманупь шырокія масы рабочых і сялян рознымі прапановамі надаць Індыі правы дамініёну, палягчаючы, такім чынам, далейшую эксплёатацыю і прасьледваньне працоўных Індыі».

Тубыльцы пазбаўлены права скліку сходаў.

БЭРЛІН, 12-XI. Як паведамляюць з Кептауну (паўднёва-афрыканскі саюз), у Дэрбэне 6 рабочых-тубыльцаў засуджаны на 3 месяцы астрогу кожны за склік сходу рабочых-тубыльцаў.

Судзьдзя, які старшынстваваў на працэсе, заявіў: «Тубыльцы абавязаны ведаць, што яны пазбаўлены права [illegible]

[illegible] ...аць. Калі будзе мець месца та[illegible] нядбайнасьць у працы, якая на[illegible]ецца ў сучасны момант, то на[illegible] гэтай вялікай палітычнай важ[illegible] ці задачы мы ня выканаем. Пад[illegible]ікаў для ліквідацыі няпісьмен[illegible] ці недастаткова, грамадзкая думка [illegible]жным чынам не мабілізавана, [illegible]-чытальні, клюбы, нардамы не [illegible] будавалі яшчэ сваю працу ў ад[illegible]днасьці задачам культурнага аб[illegible]

[illegible] ...ху, але да жалю чамусьці ў гэтым напрамку палітасьветны тэхнікум нічога не зрабіў, ня гледзячы на шчырас падтрыманьне нашай прапановы. Мы яшчэ раз зьвяртаемся да рабселькораўскага гуртка палітасьветнага тэхнікуму ўзяць на сябе ролю арганізацыйнага цэнтру для наладжваньня сацыялістычнага спаборніцтва паміж хатамі-чытальнямі на лепшае абслугоўваньне калгасаў і калгаснага руху.

У Саюзе ССР.

[...]ралетарыят рапарт[...]уе ЦК УсеКП(б).

[...]ЬЛІТАСНАЯ БАРАЦЬБА З ПРА[...]ХІЛІСТАМІ—ПАРУКА ПЕРАМОГІ

[...]АСКВА, 12-XI. У сувязі з 12-мі [...]камі Кастрычнікавай рэвалюцыі з [...] канцоў Савецкага Саюзу ЦК [...]КП(б) атрымлівае прывітальныя тэ[...]амы. Тэлеграфуюць сяляне Нова[...]жыскага раёну: «Не зважаючы [...] пробу правых зганьбіць генераль[...] лінію партыі, мы, пад кіраўніц[...] ленінскага штабу ЦК УсеКП(б), [...]ю праграму разьвядзеньня бавоў[...] выканаем поўнасьцю».

[...]анфэрэнцыя батракоў, беднякоў і [...]цнякоў УССР у сваім прывітаньні [...]К УсеКП(б) піша: «Разгорнутае [...]сіх раёнах СССР сацыялістычнае [...]ўніцтва і вялізарныя посьпехі ў [...]ве калектывізацыі сельскай гас[...]ркі зьяўляюцца лепшым доказам [...]ільнасьці генеральнай лініі пар[...].

[...] калгасаў Бугурусланскай акругі [...]ртуюць: „У адзнаку ўгодак Ка[...]чніка ў Чаркаскім раёне, Бугу[...]аўскай акругі 11 калгасаў аб'яд[...]ся ў камуну імя 12-х угодак Ка[...]чніка. Зямельны абшар камуны—[...]ысяч гэктараў“.

[...]анфэрэнцыя рабоча-сялянскіх дэле[...]ў, на Трактарастане ў прывітань[...] т. Сталіна гаворыць: „Нячува[...] размах будаўніцтва трактарнага [...]цу ў Сталінградзе яшчэ больш пе[...]наў нас у правільнасьці правай [...]ій партыяй барацьбы з пыцікамі, [...]кёрамі і капітулянтамі, якія на[...]юцца затрымліваць наша сацыя[...]чнае будаўніцтва».

[...]леграфуюць рабочыя Луганску: [...] цьвёрда стаім за генеральную лі[...] партыі. Мы—за выкананьне пя[...]ці ў 4 гады. Прэч няўпэўненых [...]зьлівых».

[...] адстаюць і рабочыя „Серпа і [...]та“. Яны заяўляюць: «У дзень [...] угодак наш калектыў перадаў [...]ыі 240 лепшых перадавікоў-ра[...]іх і 5 інжынэраў. Наш адказ ка[...]лянтам з лягеру правых—даеш [...]годку ў 4 гады“.

[...]равым ухілістам адказваюць рабо[...] заводу „Пролетарий“. У сваім [...]вітаньні ЦК УсеКП(б) рабочыя [...]ду «Пролетарий» заяўляюць: „Вы[...]чая праграма за мінулы гас[...]рчы год намі выканана на 103 [...]. Вынікі першага году пяцігодкі [...]зваюць усю фальшывасьць шляху, [...]кім скачваюцца правыя ўхілісты“.

[...] атрыманым ЦК УсеКП(б) прыві[...]ні ад канфэрэнцыі АЗЭТ, Адэскай [...]гі, зазначана: „71 проц. яўрэй[...] землеробчых гаспадарак калекты[...]вана. Шэраг яўрэйскіх землероб[...] калёній своечасна выканалі пля[...] хлебазагатовак. Гэтыя факты ў [...]зе падкошваюць антысэміцкую [...]р-рэвалюцыйную агітацыю супроць [...]яў-землеробаў і б'юць па галаве [...]йскую контр-рэвалюцыйную бур[...]ую“.

Пабудова магнітастану будзе весьціся і зімою.

СЬВЯРДЛОЎСК, 12-11. Для наскораньня тэмпу працы сьвярдлоўскі магнітастан пашырае зімнія пляны, уключыўшы ў іх пабудову хлебазаводу, фабрыкі-кухні, інтэрнату на 200 пакояў, падмурна-ліцейнага, мэталёвага і іншых цэхаў. Зімовая праца будзе рабіцца ў цяплякох. На зімовай працы будзе занята больш за тысячу рабочых у той час, як на ўсім будаўніцтве магнітастану працуе 4 тысячы чалавек.

500 новых трактараў.

РАСТОЎ-ДОН, 12-11. У Новарасейск прыплыў параход з Амэрыкі з партыяй 500 трактараў для Паўночнага Каўказу, Закаўказьзя і Сярэдняй Азіі.

КРЫЗІС ПОЛЬСКАГА ФАШЫЗМУ І ЗАДАЧЫ КАМПАРТЫІ *).

Кампартыя Польшчы ў барацьбе з фашысцкай дыктатурай.

Дванаццатыя ўгодкі вялікай Кастрычнікавай рэвалюцыі маюць выключнае значэньне для пралетарыяту Польшчы. Гэтыя ўгодкі пашырылі рэвалюцыйнае спаборніцтва ў барацьбе супроць вайны—на абарону СССР, як аплоту міжнароднай пралетарскай рэвалюцыі. У гэты дзень працоўныя масы Польшчы, Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі шчыльна ўвязалі лёзунг абароны сацыялістычнай бацькаўшчыны з лёзунгамі нізрынуцьця фашысцкай дыктатуры і яе паражэньня ў выпадку вайны з Савецкім Саюзам.

З няменшым напружаньнем, чымся ў жніўні, фашысцкі ўрад Пілсудзкага мабілізаваў свае сілы, каб перашкодзіць працоўным спаткаць угодкі Кастрычніка. Паліцыя і ахранка ўжо даўно прыводзіліся ў баявую гатоўнасьць. Вуліцы Варшавы, Лодзі, Дамбровы ізноў абярнуліся ў ваенны лягер, буйныя фабрыкі і заводы — у крэпасьці, абкружаныя паліцэйскімі, жандарамі і ахраньнікамі.

Не зважаючы на гэта, у Варшаве, Лодзі, Львове, Катавіцах і Дамброўскім басэйне—у самых буйных індустрыяльных цэнтрах Польшчы — адбыліся рабочыя дэманстрацыі і мітынгі.

7-га лістапада ў Польшчы было новым паўтарэньнем першажнівеньскай рэпэтыцыі вайны.

Як у жніўні, так і лістападзе гэтая рэпэтыцыя адбівала шалёную падрыхтоўку польскай буржуазіі да вайны супроць краіны пралетарскай дыктатуры і разгорнутага будаўніцтва сацыялізму.

У лягеры міжнароднага імпэрыялізму адным з найбольш небясьпечных непасрэдных ворагаў СССР зьяўляецца фашысцкая Польшча. Яна адыгрывае ролю бар'еру між Сацыялістычным Саюзам і капіталістычным сьветам, або, як з гонарам кажуць польскія фашысты, ролю «вартаўніка заходняэўрапейскай цывілізацыі перад усходнім бальшавіцкім барбарствам“. Дзеля гэтага з кожным днём павялічваецца яе ўзбраеньне. Апроч пастаяннай арміі, розныя фашысцкія саюзы (Стралец, Саюз Легіянэраў, Саюз Паўстанцаў і інш.) налічваюць каля мільёну сяброў, якія энэргічна падрыхтоўваюцца да барацьбы з бальшавікамі на ўнутраным і замежным фронце. Сілы, якія Польшча гатова рушыць на вайну супроць СССР, перавялічваюць значна колькасьць польскай арміі, якая ваявала ў 1919—20 г. г.

Пры агульным прамысловым крызісе толькі ваенная прамысловасьць, у якой занята некалькі дзесяткаў тысяч рабочых, працуе без перабояў. Шпарка расьце паветраны флёт. Пашыраюцца і будуюцца новыя хімічныя ваенныя заводы. Вырастае ваенны порт у Гдыні. На францускіх вэрфях будуюцца польскія ваенныя караблі. Удзень і ўночы ня спыняецца пабудаваньне стратэгічных чыгунак і шосаў. **Ваенізацыя Польшчы праводзіцца паскораным тэмпам.**

Адначасна фашысцкі ўрад Пілсудзкага згуртоўвае антысавецкі блёк малых дзяржаў ад Балтыцкага да Чорнага мора. Дзеля гэтага ён аднавіў ваенную згоду з Румыніяй. Працуючы па дырэктывах францускага генштабу, Пілсудзкі праводзіць грунтоўную рэарганізацыю румынскай арміі. Польскі міністр замежных спраў Залескі, наведвае Будапешт, спрабуючы ўцягнуць у гэты блёк фашысцкую Вэнгрыю і наслабіць рознасьць інтарэсаў між вэнгерскай і румынскай буржуазіяй.

Польскі фашызм умацоўвае «сувязь братэрства» з генэральскімі дыктатарамі ў Югаславіі. Праводзяцца перамовы з прадстаўнікамі швэдзкай ваеншчыны. Польскі імпэрыялізм усё больш падначальвае сабе Літву, як стратэгічны мост да СССР і робіць з Латвіі сваё разьведчае аддзяленьне.

Зразумела, што ў падрыхтоўцы вайны супроць СССР буржуазная Польшча зьяўляецца ня толькі збраёй Антанты, але і фактарам, які мае на мэце свае ўласныя захватніцкія інтарэсы. Яе імпэрыялістычныя інтарэсы супадаюць з антысавецкімі ваеннымі плянамі англа-францускага імпэрыялізму. Усе надзвычайна абвостраныя супярэчнасьці капіталістычнай стабілізацыі ў Польшчы штурхаюць яе на вайну супроць СССР. Кожнае дасягненьне, кожны крок наперад па шляху сацыялістычнага будаўніцтва ў Савецкім Саюзе ударае па трухлявай стабілізацыі капіталізму ў Польшчы значна мацней, чымся ў іншых краінах. Непасрэднае суседзтва Польшчы з Савецкім Саюзам узмацняе працэс рэвалюцыянізаваньня мас і паскарае пралетарскую рэвалюцыю пад слаўным сьцягам Кастрычніка.

Асноўныя тэндэнцыі польскага капіталізму вызначаюць яго экспансію на Ўсход, як адзін з галоўных фактараў вайны супроць СССР. Лягэнды, якія распаўсюджваюцца правымі ўхілістамі ў КПП аб буржуазнай Польшчы, якая ўзьнікла толькі па заказу Антанты і доўга «ня мела яшчэ эканамічнай імпэрыялістычнай базы“, аб польскай буржуазіі, якая ваявала супроць Савецкага Саюзу, нібыта, насупроць сваім інтарэсам, а потым перайшла да згрупоўваньня сваіх сіл на ўнутраным рынку, адмовіўшыся ад экспансіі на Ўсход, як актуальнай тэндэнцыі,—гэтыя лягэнды затушоўваюць імпэрыялістычную сутнасьць польскага капіталізму і яго **ўласныя** імкненьні да заваёвы савецкіх рынкаў. Буржуазная Польшча, якая ўзьнікла пасьля Кастрычнікавай рэвалюцыі, была імпэрыялістычнай дзяржавай, якая заўсёды мела на мэце капіталістычную экспансію на Ўсход.

Сучаснае кіраўніцтва КПП грунтоўна крытыкуе погляды правых ухілістаў, бо бачыць у іх вельмі небясьпечныя выяўленьні дробна-буржуазнага пацыфізму, якія засыпляюць пільнасьць мас у барацьбе супроць вайны, якая падрыхтоўваецца фашызмам.

Апошнія „ўчынкі“ пілсудчыны ў адносінах да сойму, якія паказваюць тэндэнцыю да адкрытай фашысцкай дыктатуры ў Польшчы, надаюць пагрозе вайны ўсё больш непасрэдны характар. Уся палітыка фашызму накіравана ў бок узброенага нападу на СССР. Сыстэматычнае цкаваньне Савецкага Саюзу разам з наглымі правакацыйнымі нападкамі на савецкае пасольства,—гэта толькі адзін з спосабаў ваеннай падрыхтоўкі. Актыўны ўдзел у ёй прымаюць сацыял-фашысты ўсіх нацыянальнасьцяй—польскія, украінскія, беларускія, яўрэйскія і нямецкія. Яны працуюць не за страх, а за сумленьне для ажыцьцяўленьня ваенных плянаў польскага фашызму. Яны складаюць ненадзейнае зьвяно ў фашысцкай ваеннай сыстэме. Хаваючыся пад радыкальна-дэмакратычнымі словамі, правадыры ППС і на гэты раз будуць галасаваць за крэдыты на падрыхтоўку і вядзеньне вайны. Правадыры ППС войдуць у фашысцкі ўрад, як толькі адчуе ў гэтым патрэбу польская буржуазія. Яны ўжо цяпер робяць закулісныя спробы перакапаць Пілсудзкага ў своечасовасьці такога моманту.

Фашысцкі ўрад усё мацней сьціскае ваенны кулак супроць савецкай краіны. Ён праводзіць максымальную канцэнтрацыю ўлады, імкнучыся, водлуг слоў прэм'ера міністра Сьвітальскага, „забясьпечыць за дзяржаўным апаратам гнуткасьць і рухавасьць, неабходныя ў часе буры і гураганаў, ад якіх ніхто няздольны застрахаваць Польшчу“. Вось гэткім зьяўляецца сэнс прапанаванай фашыстамі рэвізіі канстытуцыі і цэлага шэрагу мерапрыёмстваў, накіраваных да ўдасканаленьня фашысцкай сыстэмы.

Працоўныя масы СССР павінны пільна сачыць за падзеямі ў Польшчы, не забываючы ні на хвіліну, што фашысцкі вораг—ля брамы Краіны Саветаў. Разгортваньне сацыялістычнага спаборніцтва і ўзмацненьне Чырвонай арміі—гэта лепшая гарантыя адпору захопніцкім імкненьням польскага фашызму. Дасягненьні вялікага Кастрычніка, якія ўвабасабляюцца ў пабудаваных фабрыках, у магутных электрастанцыях, у волатах-саўгасах, працоўныя масы на той бок мяжы разглядаюць, як свае дасягненьні, дасягненьні мірнай пралетарскай рэвалюцыі.

Характэрны той уздым, з якім польскія рабочыя сустракаюць езьдзіўшых нядаўна ў СССР дэлегатаў, частка якіх ужо трапіла ў астрог. Дарэмна фашысты і сацыял-фашысты спрабуюць перагарадзіць ім доступ да мас. Ніякія рэпрэсіі і стрэлы з-за вугла ня здольны прыдушыць праўду аб краіне, дзе будуецца сацыялізм.

Пад сьцягамі вялікай Кастрычнікавай рэвалюцыі рэвалюцыйны польскі пралетарыят вышаў у дзень 7 лістапада на вуліцы, каб дэманстраваць сваю братэрскую салідарнасьць з працоўнымі СССР, сваю гатоўнасьць да абароны СССР і барацьбы з польскім фашызмам.

Ю. Ленскі.

*) Канец. Гл. „С. Б.“ № 257.

ПІЛЬНА САЧЫЦЬ ЗА МАНЭЎРАМІ КЛЯСАВАГА ВОРАГА.

Кулацтва выкарыстоўвае ўсе спосабы барацьбы супроць палітыкі партыі і савецкай улады: тэрарызуе вясковых актывістаў, падпальвае калгасы у адных мясцох і пралазіць у склад іх у другіх, падпарадкоўвае асобных працаўнікоў савецкіх органаў у сваіх карысных мэтх. Мацней ударым па дзейнасьці разьюшанага клясавага ворага. Больш шчыльна арганізуем бядняцка-серадняцкія масы вакол справы масавай і суцэльнай калектывізацыі вёскі.

Трэба прыняць рашучыя меры.

Мы маем весткі на 1-е лістапада аб колькасьці абкладзеных кулакоў і аб суме нядоімкі, якая за імі лічыцца.

Выяўлена 14709 гаспадарак, альбо 1,86 проц. усіх гаспадарак. Плянавая лічба—2 проц.—такім чынам ня выканана. Прычым тэмп выканаьня гэтай лічбы вельмі марудны і павольны, зусім не адпавядаючы тым недахопам, якія маюцца ў гэтай справе на практыцы. Аб гэтых недахопах вельмі многа гаварылася на старонках нашага друку. Прыводзілася шмат прыкладаў, калі пад носам у сельсавету застаюцца абкладзенымі ў звычайным парадку ўласьнікі двухпаставых млыноў, што ёсьць выпадкі, калі б. абшарнікі, рабіны і ксяндзы аслабаняюцца ад падатку „па беднасьці“. Ёсьць выпадкі, калі буйнейшыя гаспадаркі, якія маюць сталых батракоў, абкладзены ў звычайным парадку. Прыводзіліся прыклады, якія сьведчаць аб нядбайных адносінах да справы абкладаньня кулацкіх гаспадарак з боку партыйных арганізацый. Усе гэтыя ўскрытыя недахопы павінны былі стымуляваць справу выяўленьня і абкладаньня кулацкіх гаспадарак. Але як бачым з апошніх лічбаў—гэтага ня было. Агульная колькасьць абкладзеных кулакоў не адпавядае сапраўднай колькасьці кулакоў па ўсёй Беларусі. У друку прыводзілася шмат прыкладаў, калі ў індывідуальным падатку абкладзены замест кулакоў серадзякі.

На некалькіх акругах, калі мы ў апошні час маем адсеў серадзякоў, якія надпалі пад індывідуальнае абкладаньне, на астатніх акругах нічога ў гэтым напрамку ня робіцца.

Між тым правільнае правядзеньне закону аб сельгасдатку дыктуе неабходнасьць самым уважлівым спосабам сачыць за тым, каб серадзякі не папалі кэд індывідуальнае абкладаньне.

Да 15-га кастрычніка кулакі павінны былі ўплаціць увесь падатак. Аб гэтым яны былі своечасова паведамлены. Мясцом было прапанавана ў вызначаны тэрмін спагнаць усю суму падатку, які павінен быць уплачаны кулакамі. Зараз мы маем весткі аб тым, як была выканана гэтая дырэктыва. Па БССР нядоімка за ўсімі кулацкімі гаспадаркамі складае 7 проц., па Мазырскай акрузе—1 проц., Аршанскай, Віцебскай—2 проц., а па Гомельскай акрузе—23 проц. і па Полацкай—11 проц. Агульная колькасьць нядоімшчыкаў па 5 акругах—640. Па трох акругах—Гомельскай, Віцебскай і Бабруйскай няма ніякіх вестак аб колькасьці нядоімшчыкаў з ліку кулацкіх гаспадарак. А вось як выкананы дырэктывы аб барацьбе „усімі сродкамі з кулакамі-недаімшчыкамі“. Прадана маемасьць 64 гаспадарак, аддадзены 268 пад суд, але асуджана ўсяго 16 гаспадарак.

Неабходны пералом у справе спагнаньня нядоімак з кулацкіх гаспадарак Гомельскай і Полацкай акруг. Трэба падцягнуцца, каб у хутчэйшы тэрмін выканаць абавязкі, і ўстанавіць закон аб сельска-гаспадарчым падатку. Трэба прыняць рашучыя меры і прыцягваць да адказнасьці тых, хто ня хоча гэтага рабіць.

Загачын.

Ачысьцім калгас ад кулакоў.

Ня так даўно ў газэце „Савецкая Беларусь“ (№ 214) быў зьмешчан артыкул аб тым, што ў Мсьціслаўскім раёне ў Віхранскую камуну прыняты кулакі-індывідуальнікі, што там існуюць падзелы кулакоў на „варожых нам“ і „карысных нам“, што прыняцьце іх у калгас ня толькі не перашкаджае калгасу, але, наадварот, маемасьць кулакоў, прынятых у калгас, узмацняе эканамічную моц калгасу. У гэтым-жа артыкуле гаварылася і аб тым, што сэкратар райкому партыі адносіцца да гэтых выпадкаў досыць прымірэнча і таксама ня лічыць прыняцьце кулакоў у калгас скрыўленьнем клясавай лініі.

Бюро аршанскага акругкому партыі вылучыла камісію пад кіраўніцтвам загадчыка аддзелу па працы на вёсцы для праверкі зьмешчаных у газэце фактаў.

Камісія, выехаўшы на месца, знайшла, што ня гледзячы на агульны рост калектывізацыі ў Мсьціслаўскім раёне, мела месца допушчэньне кулакоў ня толькі ў Віхранскую камуну, але і ў калгасы Старасельскага і Мазалаўскага сельсаветаў. З боку райкому партыі ня было чоткай і правільнай установкі па падбору сацыяльнага складу калгасаў, дзякуючы чаму і атрымалася засьмечанасьць калгасаў чужым элемэнтам.

Пасьля таго, як усё праз газэту выявілася, райком партыі не правёў дастатковай растлумачальнай работы сярод партыйнай арганізацыі раёну аб зробленай ім памылцы, зьвязанай з прыёмам у калгасы кулакоў.

Разам з гэтым камісія выявіла, што многія правыя правага ўхілу і сярод камсамольскай арганізацыі.

У сувязі з усім гэтым, а таксама на падставе матар'ялаў абсьледваньня, бюро акругкому партыі запрапанавала ўсім райкомам і Калгасасаюзу ў тэрміновым парадку правесьці ачышчэньне калгасаў ад чужога элемэнту, а Мсьціслаўскаму райкому, звыш гэтага,—правесьці шырокую растлумачальную работу сярод партыйцаў, заставіўшы ўвагу на барацьбу з праявамі правага ўхілу і прымірэнцтвам да яго на практыцы. Ва ўсіх партыйных і камсамольскіх ячэйках, а таксама і сярод бядняцка-серадняцкіх мас сялянства прапрацаваць рашэньні вераснёўскага пленуму ЦК і акругкому партыі па пытаньню калектывізацыі, узмацніўшы разам з гэтым работу па суцэльнай калектывізацыі вёсак і сельсаветаў.

Мсьціслаўскі райком партыі павінен узмацніць работу сярод батрацтва і груп беднаты, праверыць працу гэтых груп, рэгулярна склікаць нарады груп беднаты: правесьці раённую нараду селькораў, уцягнуць іх у грамадзкую працу, паставіць працу сярод селькораў сыстэматычным парадкам; узмацніць працу сярод калгасьнікаў, зьвярнуўшы асаблівую ўвагу на ліквідацыю пісьменнасьці сярод іх, накіраваць у калгасы больш партыйцаў.

Асаблівая ўвага павінна быць зьвернута райкомам партыі на работу сярод камсамолу, на барацьбу з праявамі правага ўхілу сярод камсамольскай арганізацыі.

Разам з гэтым сельбанк, акрсельсаюз, Калгассаюз і Дняпросаюз павінны на працягу двух месяцаў праверыць у Мсьціслаўскім раёне накіраваньне і разьмеркаваньне крэдытаў і машын і скарыстаньне фонду каапэраваньня беднаты, узыскаўшы ўсе тыя пазыкі, якія былі атрыманы кулацкімі гаспадаркамі.

Акруговаму зямельнаму аддзелу даручана зараз-жа спыніць рассяленьне сялянства на хутары і дробныя пасёлкі, што яшчэ мела месца ў Мсьціслаўскім раёне.

За скрыўленьне лініі партыі ў справе калгаснага будаўніцтва і за допушчэньне ў калгасы кулакоў-індывідуальнікаў, што зьяўляецца праявай права-апартуністычнага ўхілу на практыцы, бюро акругкому партыі пастанавіла абвесьціць суровую вымову бюро Мсьціслаўскага райкому ў складзе Прохарава, Буякова, Стахавіча і Ліўшыца. Абвешчана суровая вымова сэкратару партыйнай ячэйкі Віхранскай камуны Райчанка, сэкратару Старасельскай ячэйкі Апанаву і сэкратару Мазалаўскай ячэйкі Выбарнаму за допушчэньне ў калгасы кулакоў, заграйземчаскай Новікаву і Райаграному Крупеню абвешчана суровая вымова з папярэджаньнем, а Новікаў—у дадатак яшчэ зьняты і з работы.

А. К.

Зьнішчым недарэчнасьць і нядбайнасьць у ільнозагатоўках.

Дырэктывы аб узмацненьні загатовак валакна лёну былі дадзены ў першых днёх лістапада. Між тым на тэлеграфных вестках з акруг на 11 лістапада па ўсёй БССР з пачатку кампаніі загадны плян на льнозагатоўках выканан усяго толькі на 4,9 проц.

Загатоўкі валакна лёну і ў першую дэкаду лістапада прайшлі таксама надзвычайна слаба: за дзесяць дзён месячны плян выканан толькі на 10,3 проц., што ні ў якім разе нельга лічыць здавальняючым. Асабліва адстаюць Полаччына, якая выканала ўсяго 0,4 проц. свайго пляну, Меншчына—1,7 проц., Гомельшчына—4,5 проц., Бабруйшчына—4,6 проц. і Магілеўшчына—6,5 проц. пляну. Такое становішча ў галіне загатовак валакна лёну сыгналізуе аб небясьпецы невыхаваньня як лістападаўскага, так і гадавога пляну загатовак, бо ўзмоцнены сезон загатовак валакна наступіў з 1 лістапада.

Такі слабы тэмп загатовак валакна можна тлумачыць выключна тым, што загатоўчы апарат яшчэ да сучаснага моманту ня ўцяміў усёй важнасьці для гаспадаркі СССР разгортваньня загатовак валакна лёну. Цікава адзначыць, што на прапанову Паркамгандлю загатоўчым арганізацыям даць да 10 лістапада кароткую інфармацыю аб ходзе загатовак валакна, нівадная загатоўчая арганізацыя [illegible]

ска-гаспадарчай каапэрацыі сабрала натурай толькі палову законтрактаванай прадукцыі.

Хоць Белдзяржгандлю знаходзіцца ў адным памяшканьні з Нар. Кам. Гандлю, і, нават больш таго, у адным калідоры, але і Белдзяржгандлю дагэтуль ніякіх вестак аб ходзе загатовак валакна лёну і становішчы рынку ня даў. Ня лепш справа і з Белкаапсаюзам.

Акруговыя інспэктараты гандлю і загатоўчыя арганізацыі яшчэ, відаць, не асабліва сьпяшаюцца з давядзеньнем пляну загатовак валакна да асобных вёсак. Не сьпяшаюцца яны, відаць, і з уцягненьнем бядняцка-серадняцкіх мас вёскі ў абгавараньне пляна загатовак гэтай сыравіны. Мы дагэтуль ня ведаем яшчэ ніводнага факту, калі-б плян загатовак валакна быў давядзен да асобных кулацкіх гаспадарак, а між тым гэта трэба было ўжо зрабіць.

Пляны контрактацыі валакна валяюцца яшчэ ў апаратах сельска-гаспадарчай каапэрацыі і сельсаветы ня ведаюць хто і сколькі ў іх раёне кантрактаваў і сколькі павінен здаць. Сыстэма сельска-гаспадарчай каапэрацыі па „добрай, старой традыцыі“ не сьпяшаецца са зборам закантрактаванага валакна, не сьпяшаецца яна і з загатоўчай працай, развязваючы, што [illegible]

Вёска пад уплывам кулака.

(Дубровенскі р., Аршанскі акр.).

Кулак Флес В. мае ўплыў на ўсю вёску Запольле [illegible]

Манчык.

„Калгасьнікі ў пярчатках“.

Спэкулянты-эксплёататары павінны быць выгнаны з калгасаў.

[illegible]

Помста кулаком.

(Калінкавіны, Мазыршчына).

[illegible]

Я. К.

Зьверскае забойства грамадзкага працаўніка.

(Сяло Янава, Яноўскага сельсавету, Веткаўскага раёну, Гомельскай акругі).

У в. Янава зьверскі забіты праз вакно з адрэзу актыўны грамадзкі працаўнік Фадзей Амяльлянавіч Багрушаў. Ад кулі ворага кулака паў селянін-бядняк, які рэзка і правідлова выступаў супроць кулака, які ў клясавай барацьбе не баяўся пагроз і цкаваньняў з боку кулацкай часткі насельніцтва.

На могілцы тав. Багрушава ўсе сяляне вынесьлі рашучы пратэст супроць зьверскага забойства памянёнага таварыша і патрабавалі ад сьледчых органаў найхутчэйшага выяўленьня і суровага пакараньня забойцы.

Таксама і ваколічныя вёскі і мястэчкі ў адзнаку пратэсту ў той дзень праводзілі шматлікія дэманстрацыі і таксама патрабавалі ад улады бязьлітаснага пакараньня забойцы грамадзкага працаўніка.

Бітус.

Спалілі хату актывіста.

(Рагачэўскі р-н, Бабруйшчына).

Суцэльная калектывізацыя захапляе з кожным днём усё працоўнае сялянства масыву Гарадзецка-Сьверпсанскага п раёну. Але, разам з гэтым, знаходзяцца яшчэ варожыя нам людзі, якія перашкаджаюць праводзіць калектывізацыю.

Кулацкая свора пускаецца на тэрор. Так, у вёсцы Бацькавінава, Меркулавіцкага сельсавету, Рагачоўскага раёну на гэтых днёх кулакі спалілі хату і двор старшыні КСТУ тав. Пугачова Яўмена. Падпал быў зроблен якраз у той час, калі праводзіўся сход на самаабкладаньні.

Належнымі органамі затрыманы 3 чалавекі, якія замешаны ў гэтай брудлай справе. Трэба даць па руках усім тым, хто хоча шкодзіць правядзеньню задач партыі на вёсцы.

Я. Кр.

Без кіраўніцтва няма работы

(Чэрвенскі раён, Меншчына).

У той час, як партыя і савецкая ўлада ставіць перад КСТУ вялікія задачы і ўскладае абавязкі на іх у справе арганізацыі беднаты ў барацьбе супроць кулацтва, якое імкнецца ўсімі мерамі перашкодзіць праводзімым мерапрыемствам партыі і ўлады, так гэтая важная арганізацыя на Чэрвеншчыне зусім заняпала.

Мы маем шэраг выпадкаў скрыўленьня клясавай лініі. У Вайнілаўскім с-с, дзе КСТУ каапэрыраваў такія гаспадаркі, якія маюць па 8-9 дзесяцін зямлі, па 2 каровы і г. д., у той час як сапраўднай беднаце ў каапэрыраваньні адмаўлялася. У Калодзескім с-с вызвалена ад падатку, як бядняцкая гаспадарка, якая мае 6 дзес. зямлі, 2 каровы, 1 каня пры 4-х едаках.

Старшыня Кліноцкага СКСТУ у час правядзеньня асеньняй пасеўкампаніі заявіў, што ў іх няма беднаты і нятрэба дарэмна траціць час і сродкі на загатоўку насеньня і г. д.

Усё гэта гаворыць за тое, што з боку раённага КСТУ зусім ня было ніякага кіраўніцтва. Старшыня РКСТУ Бесік займаўся ня справай КСТУ, а галоўным чынам справай палепшаньня свайго ўласнага становішча, што пад час рабілася за рахунак грамадзкіх сродкаў. Старшыня без усякай пастановы РКСТУ бярэ з касы 60 руб. за свой уласны ломаны валёсыпэд, які пасьля прадаецца толькі за 30 руб. Купляецца шэйная машына за 50 руб., выпісваецца выдатак у 80 р. Гэта машына, бязумоўна, Камітэту была непатрэбна, але яна была патрэбна жонцы Бесіка—краўчысе, якая ўвесь час ёю і карысталася. Цяпер за гэту машыну ніхто ня хоча д... 30 руб.

Бесік нават газэты для сябе пісывае за рахунак грамадзкіх ...каў, а што належыць беднаты, яна ў яго адсутнічае.

За ім высоўваецца на працу Чэрвінскі, які ў сучасны момант ...дзіць у турме за забойства 2-х ... Ён, таксама працягваў традыцы... рога старшыні. Растраціў каля ... сродкаў па непатрэбныя рэчы, прыкішэніў.

На працу сельскіх КСТУ ніхто ... зварачаў увагі, ніхто імі ня ...віўся. Без кіраўніцтва і кант... грамадзкія сродкі раскрадаліся. ...шыней Вайнілаўскага СКСУ, ... давічам, растрачана каля 290 ... а справа аб гэтым не накірав... суд.

Партыйныя і камсамольскія ... на працу КСТУ не зварачваюць ... якай увагі. Сельсаветы ня х... сябе лічаць адказнымі за працу ... і пад час любяць з КСТУ пасм... над тым, што апошнія набралі ... дыт сельска-гаспадарчыя машы... цяпер няма чым выплаціць.

Сяброўскія ўзносы не спаганя... Запазычанасьць па судах лічыцц... насельніцтвам з 1926 г. і ніхт... хоча аб гэтым падумаць.

Аб сацыялістычным спаборн... толька пагаварылі ў РКСТУ, ... жыцьцё яно не праводзіцца.

Райвыканкому і РК КП(б)Б ... задумацца аб ажыўленьні р... КСТУ, прыняць усе меры, каб ... кую падняць на адпаведную выш... з тым, каб яны змаглі выко... стаячыя перад імі задачы.

П. Асіпчы...

Рубілкаўскі сельсавет абараняе кулакі.

(Самахвалавіцкі раён, Меншчына).

Дырэктывы партыі і ўраду аб наступе на кулацкія элемэнты ў вёсцы, аб поўным выяўленьні кулацкіх гаспадарак для індывідуальнага абкладаньня—засталіся дырэктывамі на паперы ў Самахвалаўскім раёне. Па раёну налічваецца 883 гаспадаркі заможніцкіх і кулацкіх, што складае 9,26 проц. да агульнага ліку гаспадарак раёну, а абкладзена індывідуальна толькі 328 ці 3,57 проц. Кулацкія гаспадаркі не абкладзены індывідуальна з тэй прычыны, што некаторыя с.-с. праводзяць яскравы правы ўхіл.

— У нас кулакоў няма і дадаткова выяўляць ня будзем,—так заяўляе старшыня Рубілкаўскага с.-с. на пасяджэньні прэзыдыуму с.-с. ад 2-XI—1929 г.

Рубілкаўскі сельсавет зьяўляецца адным з кулацкіх с.-с., але абкладзены індывідуальным падаткам толькі 87 гаспадарак. Калі паглядзець на паасобныя гаспадаркі, то можна ўбачыць, што гаспадарка Самасейкі з хут. Дзежак, у якой налічваецца 20,5 г. зямлі, 3 коняй і 6 кароў з даходнасьцю ў 1097 руб., плаціць падатак у звычайным парадку. У другой гаспадарцы на тым-жа хутары налічваецца 15,5 дз. пахаці, 4 коняй і 6 караў з даходнасьцю ў 874 руб. Гаспадаркі абедзьве фіктыўна падзелены, карыстаюцца наёмнаю працаю і г. д., але старшыня с.-с. Шаўчэнка іх выявіць ня мог, бо жыў з імі ў суседзтве.

Гаспадарка Грыба Сымона з хут. Ракасдаўшчына, у якой налічв... 13 гэкт. зямлі і даходнасьць ... 700 руб., пры 5 едаках, чамусь... лічана ў шмат'ядоцкую і карыст... нават ільготамі.

Гаспадарка Ліпніцкіх з хут. ...коўцаў налічвае 19 гэкт. зямлі, ...няй і 4 каровы, мае батрака і ...ступ...ка. Самасейка В. П. з в. Д... мае 23 дз. зямлі, 3 коняй, 4 ка... мае батрака і батрачку, даходн... гаспадаркі 1145 руб. і плаціць ... так у звычайным парадку 186 р...

Такіх прыкладаў можна прывесьці ... 40 па Рубілкаўскаму і інш. с.-с. ... сьведчаць аб тым, што кулакі с... ліся за плечы с.-с.

Кулацкія элемэнты наступаюць ... лацкія элемэнты хаваюцца за ... сельскіх саветаў і абыйдзены ін... дуальным падаткам.

Трэба адпаведным органам і ўст... повам прыняць тэрміновыя мер... даць па руках абаронцам кула... Клясавую лінію ў падатковай па... цы трэба выпраміць. Зараз паў... пытаньне: ці могуць працаваць ... дыя нам людзі, выгнаныя з шэр... партыі, праводзячыя кулацкую л... у сельсаветах? Бязумоўна, што т... людзям не павінна быць месца ў ... вецкіх установах.

Клёні...

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

АРГАНІЗАВАЎСЯ КАЛГАС ІМЯ ГАЗЭТЫ „САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“.

Гэтымі днямі ў вёсцы Раўнапольле, Сьмілавіцкага раёну з арганізаваўся калгас імя газэты „Савецкая Беларусь“ на плошчы 500 гэктараў з 36 гаспадарак. У калгас уступілі ўсе бядняцкія гаспадаркі. [illegible]

Калгасьнік ЛЮДЧЫК.

Калгас імя „12 гадавіны Кастрычніка“.

КОПЫСЬ, 13-XI. 7-га лістапада —у дзень сьвята 12 год Кастрычніка арганізаваўся калгас з вёсак Шэпялёўка, Маслакоўскага с-с, Копыскага раёну [illegible] у 1000 гэктараў. Па пастанове агульнага сходу калгасу дадзена назва—«12 год Кастрычнікавай рэвалюцыі».

Г.

Культурна-асьветная праца ў калгасах.

Гомель, 12-XI. Рост калгаснага будаўніцтва даў штуршок да палепшаньня культурна-асьветнай работы ў калгасах. На прапанове акрвыканкому ў бліжэйшыя дні ў Гомелі адчыняюцца курсы на 100 чалавек для арганізатараў калгасаў, курсы для кіраўнікоў культработы ў калгасах.

У калгасе Арэвічы ў канцы месяца адчыніцца фабзавуч і намячаецца адчыніць такі-ж калгасвуч у Дняпроўскай камуне. У Ручаеўскім калгасе адчыняецца сямігодка. Апроч гэтага, адчыняюцца 16 школ для дарослых калгасьнікаў, дзіцячыя прытулкі і сады ў 3-х калгасах, а таксама будуць пабудаваны школы і нардамы. Сёлета ў калгасах ўжо працуе 35 школ.

Як распаўсюджваецца пазыка сярод сялянства.

Ворша, 12-XI. [illegible]

А. К.

Кулакі ў т-ве „Плодоовощ“.

Віцебск, 30-X. Таварыства «Плодоовощ» [illegible]

Галаваціцтва вубалацкіх сельсаветчыкаў.

(Мазырская акруга).

[illegible]

С. Хаявы.

Падрыхтоўка масавых працаўнікоў.

Ворша, 12-XI. У дзень сьвята 12 [illegible]

Сельска-гаспадарчыя фэрмы пры пэдтэхнікумах патрэбны.

(У парадку абмеркаваньня).

Выступленьне т. Серафімава на старонках газэты па пытаньню аб с.-г. фэрмах пэдтэхнікумаў зьяўляецца дэпэшаю аб прарыве фронту сацыялістычнага будаўніцтва на адным з вучасткаў і прапановаю яго ліквідаваць. Падкупае шчырая ўпэўненасьць т. Серафімава, што гэта сапраўды прарыў, і катэгарычнасьць прапановы аб спосабу яго тэрміновай ліквідацыі.

У чым выяўляецца існасьць прарыву і якія меры прапануе т. Серафімаў ужыць для яго ліквідацыі? Ён прапануе дабіць сталыпіншчыну, а дзеля гэтага—ліквідаваць с.-г. фэрмы пры пэдтэхнікумах. За што ліквідаваць? За тое, што яны малыя, не адпавядаюць сучасным нашым задачам, узгадоўваюць уласьніка—носьбіта апартуністычнае ідэалёгіі, супярэчаць прынцыпу палітэхнізму ў выхаваньні, ствараюць лішнія клопаты, за тое, што знаходзяцца на гаспадарчым разрахунку, за тое, што ў мсьціслаўскім тэхнікуме „расьцягалі моркву і гуркі“ і г. д.

Другая частка прапаноў заключаецца ў тым, што с-гасп. практыку са студ. пэдтэхнікумаў неабходна праводзіць у бліжэйшай камуне, або савгасе, што гэта будзе надзвычайна карысна ва ўсіх адносінах.

Установім адразу актуальнасьць і бясспрэчнасьць другое часткі прапаноў: 1) Удзел у працы па арганізацыі калгасаў, сувязь з існуючымі калгасамі з мэтаю культабслугоўваньня іх—неадкладная задача. 2) С.-г. практыкум у летні час (для аднаго курса) сапраўды неабходна арганізаваць у буйным калгасе; гэта будзе мець вялізнае паліт-выхаваўчае значэньне, дасьць мажлівасьць азнаёміцца з прынцыпамі і тэхнікаю арганізацыі буйнага калгасу, працаю складаных с.-г. машын на прасторных палёх, без усялякіх межаў, будзе спрыяць больш цеснай сувязі студэнцтва з працоўнымі масамі.

Затое ніяк нельга згадзіцца з тым, што на шляху выкананьня генэральнае лініі партыі ў галіне перабудовы с.-г. перашкодаю зьяўляюцца фэрмы пэдтэхнікумаў.

Сапраўды,—х і б а „палітэхніку“ непатрэбны ніякія веды? Наадварот, ён павінен уладаць шэрагамі неабходных тэхнічных, навукова-абгрунтаваных звычак і на аснове іх—якасьцямі працаўніка-арганізатара. Гэтыя карысныя звычкі набываюцца ня шляхам выгляданьня праз вакно цягніка, што праімчыцца між засеяных палёў калгасу, а ў першую чаргу шляхам „калупаньня“ рукамі ў глебе, часамі пасадкі па зярняці, паліваньня і аграваньня (цяплом рознага эквіваленту—сонца, гной), вымерам і запісамі росту аднаго. часамі, каліва ў розных глебавых і кліматычных умовах; потым—улічэньне эфэктыўнасьці ўзьдзеяньняў праз падлік ураджаю дае шэраг пэўных вывадаў, пасьля чаго адбываецца перанясеньне сьвядомых вытворчых звычак на шырокія палеткі, памерам у сотні і тысячы гэктараў пры паслугах складаных арудзьдзяў вытворчасьці (летні с.-г. практыкум у калгасе).

Хіба на даным этапе адпадае практычная задача—агранамізацыі настаўніка, і зьвязаная з гэтым неабходнасьць даць найбольшы лік уяўленьняў у справе аналізу прыродна-геаграфічных умоў і іх скарыстаньня ў галіне тэхналёгіі глебы, насеньня, угнаеньня, у справе выбару спосабаў апрацоўкі пад рознага віду культуры, у розных умовах, рознымі машынамі і г. д. і г. д. А такія віды практычных звычак, як гадаваньне саду, арганізацыя і дагляд гароду, гадаваньне і дагляд жывёлы і птушак, пчол—хіба яны будуць шкодзіць настаўніку вясковай школы, асабліва ў школе вёскі-камуны?

І калі прыняць пад увагу, што набыцьцё гэтых практычных звычак, вельмі неабходных і арганізатару-рэвалюцыянэру,—мы няўхільна прыдзем да думкі аб неабходнасьці вучэбнае гаспадаркі-лябараторыі. Дасюль ня прыходзіла яшчэ ў галаву нікому ўзьняць голас (крык?) за скасаваньне лябараторый і дасьледчых станцый, вучэбных палёў і практыкавальных майстэрняў. Яны існуюць і асобна, і пры буйных прамысловых і с.-г. прадпрыемствах (у тым ліку—калгасах, савгасах), вучэбных установах і г. д. Партыя і сав. улада ня толькі падтрымліваюць, але складаюць найбольш спагадныя ўмовы для іх разьвіцьця.

Больш таго—калі мы, напр., у працы з дзецьмі ў мэтах навучальных ставім пэўны экспэрымэнт ня толькі на полі, гародзе, парніку, але проста на вокнах, у гаршкох і слоіках, то не баімся, што павінны атрымацца з іх прыхільнікі „гаршковае сыстэмы гаспадараньня“.

Вось чаму, нам думаецца, фэрма, як лябараторыя, як майстэрня, як вучэбная гаспадарка асабліва неабходна для пэдтэхнікуму.

Скарыстаць калгас, як вучэбную гаспадарку, асабліва як лябараторыю, досыць трудна па многіх прычынах: адлегласьці, розьніцы ў мэтавай установцы, адсутнасьці вучэбнага абсталяваньня; тое зусім мажліва і неабходна пр... дзеньне разгорнутае с.-г. практыкі з ...ным курсам у летні час у калгасе.

Нельга забываць таксама, што поб... згуртаваньнем усёй увагі на вырашэ... асноўнае задачы перабудовы с. г. ... асновах калектывізацыі, ня зьнята з ...гі дню і задача падвышэньня ўрадж... насьці сялянскіх палёў (аграмінімум), ...дача аграномізацыі насельніцтва, а ...стаўніка—у першую чаргу і найбо... грунтоўна; што школьныя вучастк... сваёй масе ня выконваюць дасюль ... агрыкультурнае ролі і выкарыстоўва...ца вельмі дрэнна, што прапаганда ся... сялян за пераход на новыя вышэй... формы вядзеньня с.-гаспадаркі мае ... лепшыя вынікі пры ўмове падмацаван... яе матывамі сац.-палітычнай і гаспа... чай мэтазгоднасьці.

Вучэбныя гаспадаркі, асабліва п... зальныя і дасьледчыя дзялянкі мож... неабходна паставіць на службу ідэі ... лектывізацыі с.-гаспадаркі.

Усё гэта гаворыць за неабходнас... застаўленьня пры пэдтэхнікумах ву... ных гаспадарак, з паказальнымі і дась... чымі дзялянкамі пры іх. І справа ўп... ецца ня ў пытаньне аб сыстэме арган... цыі фэрмы, тым больш не ў разьм... яе, а ў пытаньне сыстэмы арганіза... практыкі.

Сыстэма арганізацыі фэрмы так-жа а... вязана быць падобнаю на сыстэму ар... нізацыі калгасу, як мадэль машыны (... яе плян ці малюнак) на самую машы... як глёбус на зямную кулю. Аднак у ... тах навучальных ужываньне дапамож... каў зьяўляецца бясспрэчна карысн... фактарам.

Лінія, якое вымагае ад НКА т. Се... фімаў, была-б якраз няправільнаю на ... ным этапе. Матывіроўка гэтага дам... ганьня—то з прэтэнзіяй на глыбіню р... ваг, але блытаная, з адзнакамі мэха... стычнасьці, то прымітыўная і пляскатая ... служыць прыкладам узьвядзеньня на с... пень магутнага палітычнага прынц... суб'ектыўных, адцягнутых, нічым ... ўгрунтаваных меркаваньняў. Хваробы ... чаць атрутамі, але ў пэўнай дазіроў... Т. Серафімаў згубіў рэцэпт.

Нав. Мэт. К-ту НКА неабходна вы... шыць пытаньне аб сыстэме арганіза... с.-г. практыкі студэнтаў пэдтэхнікумаў ... поўнай адпаведнасьці з задачамі сацыя... стычнага будаўніцтва.

Я. Зянюк.

Магутным уздымам культуры забясьпечым выкананьне пяцігодкі.

ШЫРОКІМ РАЗГОРТВАНЬНЕМ ПРАЛЕТАРСКАЙ САМАКРЫТЫКІ ВЫКРЫЕМ НЕДАХОПЫ Ў КУЛЬТУРНЫМ БУДАЎНІЦТВЕ. — МАБІЛІЗУЕМ ШЫРОКІЯ МАСЫ ПРАЦОЎНЫХ ДЛЯ БАРАЦЬБЫ З СКРЫЎЛЕНЬНЯМІ КЛЯСАВАЙ ЛІНІІ Ў ПРАЦЫ КУЛЬТУРНА-АСЬВЕТНЫХ УСТАНОЎ.—ПАСТАВІМ ПРАЦУ КУЛЬТУРНА-АСЬВЕТНЫХ УСТАНОЎ ПАД КАНТРОЛЬ ПРАЛЕТАРСКАЙ ГРАМАДЗКАСЬЦІ.

ВЫШЭЙ СЬЦЯГ БАРАЦЬБЫ ЗА ЧЫСТАТУ ЛЕНІНСКАЙ ЛІНІІ Ў КУЛЬТУРНЫМ БУДАЎНІЦТВЕ!

Узьнімем працу на большую прынцыповую вышыню.

(Вынікі Кастрычнікавага Пленуму ЦП Саюзу Працаўнікоў Асьветы).

...нтральным месцам усёй працы ...у ЦП саюзу было вырашэньне ...ыньня: як хутчэй, як лепш саюз... органам, усёй масе асьветнікаў ...ацыі больш шчыльна да выра... задач данага моманту. І зусім ...льна ўдзяліла ўвагу Пленуму шырока ...сабліваю вострасьцю ставіла пы... аб удзеле мас нашага саюзу і ...ых органаў у правадзімых пар... гаспадарча-палітычных кампа... у барацьбе з капіталістычнымі ...тамі, пытаньні аб правядзеньні ...ай клясавай лініі ў штодзённай ...тычнай працы, пытаньні аб ба... з апартунізмам, з шавінізмам ...масьцей і ў асаблівасьці на да... этапе з беларускім нацыянал-дэ... з антысэмітызмам, які ...мае галаву на паасобных вучаст... культурнага фронту, пытаньні аб ...ганьні і ўзмацненьні тэмпу са...істычнага спаборніцтва, як мэтаду ...рытыкі, рашучага разгортваньня ...крытыкі, самаачышчэньня шэрагаў ...ад чужога, клясава-варожага ...нту і інш. пытаньні.

...ленум ня мог мінуць апартуніс...ых выпадкаў, якія мелі месца ў ...обных саюзных зьвеньнях, ня мог ...бязуважным да правай нацыя... ...эмакратызму, ён з усёй рашу...сьцю асудзіў тое і другое. Пленум ...самы падкрэсьліў, што і пада... ...ЦП будзе пільна сачыць за выка...нем генэральнай лініі партыі са...мі органамі, будзе прыпыняць з ...рашучасьцю ўсялякія спробы ...прафсаюзы ад кіраўніцтва ...

...ленум заклікаў саюзныя органы і ...да барацьбы з шкоднымі зьявішча... ...з тымі, хто ў тэорыі, а таксама ...рактыцы будзе праводзіць іх, аб ...зараз займе, ці будзе спрабаваць ... на нэйтральную пазіцыю, будзе ... у баку, у ролі гледача. Барацьба павінна весьціся і з праявамі гэ... ...практыцызму, вузкага дзялянства. ...раз ня можам разглядаць гэтых ...тальнікаў", „нэйтральных людзей", ...ачоў", „дзеляг" інакш як на ...ні не дапамагаючых нам у выраша... ... пастаўленых перад намі пар... задач, але і як перашкаджаю... ажыцьцяўленьню іх і аб'ектыўна ...агаючых нашаму клясаваму ...

...ашэньні Пленуму абавязваюць са...ія органы, асьветніцкія масы ўза... за асноўныя зьвеньні ў агуль... ...занцугу ўсёй нашай працы, ні ...ну хвіліну не выпускаць іх з ...вяду, па ім будаваць і праводзіць ... працу. Мы павінны дапамагчы ... асьветнікаў добра ўявіць, ураз... задачы, якія перад намі стаяць, ...ь асьветніцкую масу ў непа... ...ўдзел, у вырашэньні гэтых ...і. Ад цяжкасьцяў ня трэба бегчы, ... ў кусты. Трэба ісьці насу... ...і цяжкасьцям. Саюзныя органы, ...наючы ад ЦП да нізавых зьвень... павінны лепш арганізоўваць масы ... выкананьню задач, лепш кіраваць, ... правільны шлях уздыму асьвет... ...х мас, які штодня павялічваецца. ...раз, як ніколі, востра стаіць пы... ...не аб кадрах. Перад нашым саю... ...партыяй пастаўлена вялізная і ...ная задача. Кожны асьветнік павінен яскрава ўявіць сабе, што посьпех выкананьня пяцігадовага пляну будзе залежыць ад таго, наколькі насьпяхова будзе вырашана пытаньне аб кадрах. Нашай краіне ў працягу бліжэйшых год будуць патрэбны (ды і зараз патрэбны) тысячы, дзесяткі тысяч новых кваліфікаваных працаўнікоў спэцыялістаў. Яны павінны быць з пралетарскіх, бядняцка-серадняцкіх мас. Наша задача ўзмагаць усімі мерамі вырашэньню гэтага пытаньня. Пленум падкрэсьліў, што лёзунг „тварам да вытворчасьці" не павінен быць накінут толькі лёзунгам. Ён павінен ператварыцца ў шырока разгорнутую барацьбу за якасьць нашай вытворчай працы, за яе ідэолёгічны, клясава-вытрыманы зьмест.

Пленум даў выразную дырэктыву аб неабходнасьці разгортваньня працы па ўзьвышэньні ўзроўню вытворчых ведаў асьветніцкіх мас. Гаворачы аб неабходнасьці ўзьвышэньня ўзроўню педагогічных ведаў, пленум у той-жа час сказаў і аб узьвышэньні ўзроўню палітычных ведаў. У гэтай справе нам павінны дапамагчы партыйныя арганізацыі, за дапамогай да якіх і зьвярнуўся пленум.

Пленум адзначыў, што найбольш вялікай перашкодай у сацыялістычным будаўніцтве зьяўляецца няпісьменнасьць і малапісьменнасьць. Ліквідацыя яе зараз набывае вялізарнае значэньне. Мы павінны зараз паставіць перад нашым саюзам лёзунг: „Ніводнага асьветніка, які-б ня прыняў удзелу ў справе ліквідацыі няпісьменнасьці і малапісьменнасьці". Наша задача—як мага больш дапамагчы ўсім саюзным органам у выкананьні задачы ліквідацыі няпісьменнасьці, малапісьменнасьці на 100 проц. у бягучым 1929-30 гаспадарчым годзе.

Выкананьне адказнейшых і складанейшых задач, якія стаяць зараз перад саюзам, асабліва задач масавай вытворчай працы, зьвязана з тым, як насьпяхова будзем праводзіць сацыялістычнае спаборніцтва. Апошняе яшчэ не зрабілася мэтадам нашай працы. Трэба проста сказаць, што наш саюз, у параўнаньні з іншымі саюзамі, значна спазьніўся з сацыялістычным спаборніцтвам. Дырэктыва пленуму аб пераводзе ўсёй вытворчай працы на рэйкі сацыялістычнага спаборніцтва патрабуе ад усёй масы асьветнікаў, ад саюзных органаў пералому ў гэтым важнейшым пачынаньні ў бок павялічэньня маштабу і палепшаньня яго якасьці.

Нам ня трэба заплюшчваць вочы на тое, што мы яшчэ не навучыліся ўладаць як сьлед магутнай зброяй дзеля палепшаньня пастаноўкі ўсёй нашай працы—пралетарскай самакрытыкай. У нас яшчэ ёсьць нічым не апраўдваемыя адносіны, якія шкодзяць справе крытыкі і самакрытыкі, гэта—«нашто выяўляць недахопы, нашто рэзка крытыкаваць працу паасобных асоб». У паасобных мясцох, крытыкуючы, у нас яшчэ «глядзяць на асобы». Усё гэта прымусіла пленум яшчэ раз сказаць, што самакрытыка нам неабходна «як вада, як паветра», што без яе немагчыма выкананьне ўсяго таго, што зараз намечана намі на далейшае.

С. Рычкоў.

За выразную клясавую лінію ў працы школ.

У праграме нашай камуністычнай партыі сказана:

„Давесьці да канца пачатую з Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 году справу ператварэньня школы з арудзьдзя клясавага панаваньня буржуазіі ў арудзьдзе поўнага зьнішчэньня падзелу грамады на клясы, у арудзьдзе камуністычнага перараджэньня грамадзтва".

На сучасным этапе нашага гаспадарчага і культурнага будаўніцтва нам неабходна больш увагі звастрыць на дапасаваньні ўсёй сыстэмы навучальна-выхаваўчай працы школы і, асабліва, масавае школы, да вырашэньня нашых асноўных задач сучаснага будаўніцтва.

Праводзячы выучэньне ідэолёгічных настрояў вучняў выпускных груп сямігодак па Слуцкаму раёну, мы маем наступныя вынікі.

На пытаньнях, як вучні глядзяць на генэральны плян індустрыялізацыі краіны, ёсьць 68-70 проц. адказаў з станоўчым, разумелым поглядам на гэтае пытаньне, 23,5 проц. адказаў такіх, якія сьведчаць аб незразуменьні справы індустрыялізацыі і 5-6 проц., якія гавораць аб безразлічных адносінах да справы індустрыялізацыі краіны.

На пытаньнях, як вучні глядзяць на генэральную лінію партыі і ўраду ў справе рэканструкцыі сельскае гаспадаркі, ёсьць 65 проц. адказаў, якія гавораць за тое, што будучыня сельскае гаспадаркі павінна праходзіць праз калектывізацыю, 28 проц. лічаць, што галоўным у будучыне сельскае гаспадаркі зьяўляецца ўздым індывідуальнай гаспадаркі і 6 пр. не выяўляюць свае канкрэтнае думкі. Вучні ШСМ даюць адказы—90 проц выказваюцца за ўздым праз калектывізацыю і 10 проц.—за ўздым індывідуальных гаспадарак.

Адносна погляду на налогавую палітыку—84 проц. адказаў выяўляюць станоўчыя погляды на налогавую палітыку і 16 адказаў, якія выяўляюць ці хістаньні, ці адмоўныя погляды. З [illegible] лічбаў усё-ж мы маем, што 29 проц. вучняў, якія канчаюць сямігодкі—выносяць недастаткова яскравае зразуменьне аб галоўнейшых пытаньнях нашага гаспадарчага будаўніцтва.

У сямігодках мы маем больш-менш падрабязныя гутаркі адносна калектывізацыі, што-ж датычыцца масавае чатырох-гадовае школы, то ў большасьці выпадкаў тут абмяжоўваюцца агульнымі гутаркамі аб пераважнасьці калектыўнае гаспадаркі над індывідуальнай. Часта настаўнікі ў пляны сваіх экскурсій ня ўключаюць экскурсій ў калгасы, высоўваючы матывы, што там пакуль-што няма чаго вывучаць, слаба ўцягваюць вывучэньнем розных відаў с.-г. кааперацыі. Нам неабходна дабіцца рашучага пералому ў гэтым напрамку ў бягучым навучальным годзе.

Ад агульных разважаньняў аб пераважнасьці калгасу над дробнай сялянскай гаспадаркай трэба перайсьці на падрабязную распрацоўку гэтых матар'ялаў, на іх дэталізацыю, бо на сёньняшні дзень ужо вёска не абмяркоўвае прынцыповае пытаньне аб калектывізацыі, а гаворыць аб практычных справах жыцьця ў калгасе.

Часта мы сустракаемся з такімі зьявішчамі, што вучні на лекцыях матэматыкі займаюцца вылічэньнем розных прыкладаў, як вылічэньне лічбаў вучняў і г. д. Замест гэтага маглі б заняцца практыкаваньнем па арытмэтыцы на такіх прыкладах, як вылічэньне наколькі падымецца даходнасьць прадпрыемства ў выніку ўзьняцьця вытворчасьці працы, альбо прымяненьне больш складаных машын, наколькі трактар аблягчае працу селяніну, наколькі выгадна ўвядзеньне сыстэмы падзелу працы ў калгасе і наколькі працэнтаў падымецца ўраджайнасьць пасьля прымяненьня штучнага ўгнаеньня і г. д. Між іншым нашы падручнікі па[illegible] зусім [illegible] гэтым запатрабаваньням.

У адносінах антырэлігійнага выхаваньня ёсьць значныя дасягненьні, наколькі [illegible] былі ўнесены адпаведныя папраўкі ў навучальны план. Анкетнае абсьледаваньне дае нам вынікі, што ў большасьці школ адносіны вучняў да рэлігіі—адмоўныя. У паасобных сямігодках 5—7 проц. вучняў выпускных груп усё-ж яшчэ путаюцца ў пытаньнях рэлігіі.

Нельга сказаць, каб вучні выходзілі з школы рэлігійнымі, але яны не ўявілі клясавай сутнасьці рэлігіі і яе ўсёй шкоднасьці. На чатырохгадовых школах справа абстаіць некалькі інакш, тут процант дзяцей, якія выходзяць з школы з неяскрава высьветленым разуменьнем рэлігіі, як дурману, даходзіць да 10-12 проц. Пераважная большасьць школ справу антырэлігійнага выхаваньня паставіла здавальняюча, але поруч з гэтым, былі выпадкі, калі школы насьпява рэагавалі на спробы клерыкалізму пашырыць свой уплыў.

У практычнай працы школы мы можам назіраць выпадкі прымірэнчых адносін да клясава чужой нам ідэолёгіі і скрыўленьня клясавай лініі. Для прыкладу можна прывесьці некалькі фактаў. Настаўнік 4 групы на расейскай мове дае сьпісваць прыклады з граматыкі Некрасава (выданьне даўзяненага часу) і вучні пішуць сказы: „птичка божия не знает", „в городе жил небогатый купец". Потым настаўнік дае тлумачэньне, што прыклады ўзялі вучні самі, што ён яшчэ не праверыў працы і калі-б праверыў, дык „божия" паправіў бы з вялікай літары на малую. Вядзецца гутарка аб гандлёвай сувязі СССР з замежнымі краінамі і нічога не гаворыцца аб нашых таварных цяжкасьцях і прычынах іх, а вучань дома і на вуліцы чуе непажаданыя, самыя разнастайныя тлумачэньні.

Некаторыя школы зусім слаба рэагавалі на выпадкі антысэмітызму ў сваіх школах.

Фонд беднаты, вызначаны для школы, скарыстоўваецца для задавальненьня 70 проц. вучняў школы. Зразумела, з такімі зьявішчамі трэба весьці рашучую барацьбу.

У працягу бягучага навучальнага году мы павінны дабіцца, каб у асяродку працы школы сталі задачы нашага будаўніцтва і вакол іх будаваць увесь навучальны матар'ял.

Пытаньне згуртаваньня савецкае грамадзкасьці вакол працы школы вырашаецца недастаткова, ня ўсе школы практыкавалі пастаноўку дакладаў на сходах рабочых і беднаты і гэта значна ўскладняла выхаваўчую працу ў школе. Нам неабходна, каб на працягу ўсяго часу працы школы вакол яе гуртаваліся масы насельніцтва, зацікаўленыя ў вырашэньні задач сацыялістычнага будаўніцтва.

Крыцкі.

Яшчэ ня позна выправіць недахопы.

(Аб культпаходзе ў Віцебшчыне).

Вялікай перашкодай у працы разгортваньня сеці лікпунктаў зьяўляецца недахват падручнікаў. Так, для Віцебскага раёну трэба 3800 лемантароў, а ёсьць усяго 800. Такое самае зьявішча магчыма назіраць і на шмат якіх раёнах Віцебшчыны. Калі ў бліжэйшыя часы ня будуць дасланы лемантары, то тым самым будзе сарваны навучальны год. Гэтым пытаньнем трэба заняцца ня толькі НКА і БДВ, але і органам РСІ.

Акруговы штаб паходу „За грамату" ў дастатковай ступені не займаецца пытаньнем падрыхтоўкі і пачатку заняткаў у лікпунктах, ён ня мае пэўных зьвестак на акрузе як ідзе культпаход. Казаць, што гэта праца на раёнах ідзе добра, нельга.

На раёнах Высачанскаму, Віцебскаму і Межынскаму да гэтага часу не разгорнута цалкам сетка лікпунктаў. Праўда, на Высачанскаму і Віцебскаму раёнах большая частка бюджэтных лікпунктаў распачалі працу, але грамадзкія лікпункты яшчэ нічога ня робяць. Раённыя т-вы „ПН" як у Высочанскім, так і Віцебскім раёнах усім практычнай працай не займаюцца, ніхто з кіруючых раённых працаўнікоў не дапамагае ім у працы, дзякуючы чаму гэтыя арганізацыі зьяўляюцца мёртвымі і пры такім становішчы могуць распасьціся.

Трэба кіруючым раённым арганізацыям заняцца пытаньнем працы т-ва „ПН", правесьці перавыбары ячэек „ПН", наладзіць абмен вопытам паміж паасобнымі ячэйкамі, увесьці сыстэматычныя нарады актыву і шырока разгарнуць самакрытыку.

Як дадатнае зьявішча ў працы Віцебшчыны,—гэта ўтварэньне камісій садзейнічаньня пры с.-с., якія сябе апраўдалі. Яны зьяўляюцца ўсім тым [illegible], якія займаюцца разгортваньнем сеткі лікпунктаў, [illegible] правядзеньнем вучоту няпісьменнага насельніцтва.

Вопыт утварэньня камісій садзейнічаньня трэба перанесьці і ў іншыя акругі Беларусі. Утвораныя раённыя штабы „За грамату" трэба зрабіць арганізацыямі, якія павінны арганізоўваць грамадзкасьць, кіраваць практычна справай ліквідацыі няпісьменнасьці.

Прафсаюзныя арганізацыі ў раёнах, а таксама і горадзе, справай ліквідацыі няпісьменнасьці зусім не займаюцца. На першым месцы стаіць саюз СГЛР, які амаль ніякай працы па ліквідацыі няпісьменнасьці не правёў. Дзякуючы дрэннай падрыхтоўцы з боку акр. праўленьня саюзу рабземлес у раёнах рабочкомы ня ведаюць, колькі лікпунктаў ім трэба адчыніць, колькі батракоў трэба ім навучыць, колькі з іх няпісьменных. Такія зьявішчы прышлося бачыць у Лёзьненскім, Высачанскім і Віцебскім раёнах.

Вядома, што пры такім становішчы ахапіць усіх батракоў лікпунктамі немагчыма. Такім чынам дырэктыва аб 100 пр. навучаньні батракоў застанецца толькі дырэктывай. Трэба акр. праўленьню рабземлес і раённым МК заняцца тэрмінова пытаньнем абслугоўваньня батракоў. Сярод калгасьнікаў і рабочых саўгасаў таксама трэба ліквідаваць няпісьменнасьць у гэтым годзе. Сетку лікпунктаў у раёнах трэба будаваць ня толькі ў напрамку скарыстаньня сродкаў, вызначаных па гэтаму каштарысу, а і ў парадку разьвіцьця грамадзкай самадзейнасьці.

У саюзе тэкстыльшчыкаў распачалі працу лікпункты, але пры надзвычайна дрэнных умовах: адсутнічаюць памяшканьні і папера; у выніку [illegible] 50—60 проц. няпісьменных. Камунальнікі, якія жывуць на ўскраіну гораду Віцебску, прымушаны хадзіць у свой саюзны лікпункт за 3-4 кілёмэтры. Трэба сказаць, што віцебскія прафсаюзы зусім не падумалі аб прыстасаваньні працы клюбаў і бібліятэк да абслугоўваньня малапісьменных і няпісьменных. Трэба тэхнічнае навучаньне грамаце падмацоўваць палітэхнічным разьвіцьцём малапісьменных.

Ня гледзячы на пастанову Гарсавету аб адводзе памяшканьняў для лікпунктаў, гэта пастанова рэалізуецца надзвычайна дрэнна.

Настаўнікі і студэнты гораду прымаюць добры ўдзел у працы лікпунктаў.

Ульянін.

Патрэбны рашучыя меры ўзьдзейнічаньня.

Мы зьяўляемся сьведкамі шпаркага пашырэньня калгаснага руху ў БССР. Кожны новы дзень прыносіць усё новыя і новыя весткі аб утварэньні буйных калгасаў. Бядняцка-серадняцкая маса вёскі цэлымі сельсаветамі аб'ядноўваецца ў калгасы. Калі год таму назад калгас на плошчы ў 1000 гэктараў быў дзіковінкай, дык зараз цэлы шэраг калгасаў налічвае па 4-5-6 тысяч гэктараў і навет з Магілёўшчыны атрымалі весткі, што ў акрузе арганізаваўся калгас на плошчы ў 12.000 гэктараў. Такі шпаркі тэмп рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, бязумоўна, патрабуе і новых тэмпаў у культурным абслугоўваньні калгасаў.

Па нашай думцы палітасьветная група Наркамасьветы зараз павінна быць баявым штабам па разгортваньні палітыка-асьветнай працы ў калгасах.

Ці так гэта на справе?

Пытаемся ў інспэктара палітасьветы НКА—як абстаіць справа з культ-абслугоўваньнем калгасаў?

— На культабслугоўваньне калгасаў па каштарысу Наркамасьветы адпушчаны спэцыяльныя сродкі, за якія мы мяркуем набыць адпаведную літаратуру, плякаты і палепшыць радыё-абслугоўваньне калгасаў.

— А колькі адпушчана сродкаў?

— Бачыце, я ня ведаю, зайдзеце ў фінансавую частку, там вам скажуць,—пачулі мы адказ у баявым штабе.

Здаецца, камэнтары будуць залішнімі.

— Вы кажаце мяркуецца, а што зроблена НКА канкрэтнага для палепшаньня абслугоўваньня калгасаў?—пытаемся мы зноў.

— Пакуль-што Наркамасьветы сумесна з Белкалгассаюзам распрацаваў і выдаў брашуру „Унутраны распарадак і культпраца ў калгасах БССР. Гэта брашура была выдадзена яшчэ ў жніўні-верасьні і да Дню калектывізацыі і ўраджаю Наркамасьветы накіраваў яе ў хаты-чытальні і пардамы.

— Акруговы палітасьветны габінэт узяўся распрацаваць мэтадычныя паказаньні па палітасьветнай працы ў калгасах. Калі разглядалі гэтыя мэтадычныя паказаньні ў НКА, дык у іх знайшлося шмат „вадзічкі" і даручана было палітасьветнаму габінэту іх пераапрацаваць.

Ну і пераапрацоўваюцца дагэтуль, а калі будуць пераапрацаваны і калі яны нападуць на месцы, можна толькі меркаваць. Калі такім тэмпам, як лемантары ў лікпункты, дык напэўна не раней вясны...

Да рэчы аб ліквідацыі няпісьменнасьці ў калгасах. Праўду кажучы, дык і тут, відаць, справа не лепш.

Напяршае, у самую гарачую пару падрыхтоўкі да адчыненьня лікпунктаў у Наркамасьвеце цэлы месяц ня было інспэктара па ліквідацыі няпісьменнасьці. Падругое—як не запэўняла Белдзяржвыдавецтва, што лікпункты лемантарамі будуць забясьпечаны своечасова і поўнасьцю, усё-ж жыцьцё паказвае адваротнае.

З усіх акруг Наркамасьветы засыпаюць паперамі. З месц крычаць — не хапае лемантароў для лікпунктаў. Белдзяржвыдавецтва ня выконвае заказаў. Справды, пры пляне ліквідацыі няпісьменнасьці ў 250000 чалавек, Наркамасьветы з пачатку даручыў БДВ надрукаваць 100000 лемантароў „Наша сіла—Саветы", увосень НКА дае яшчэ распараджэньне друкаваць столькі-ж. Белдзяржвыдавецтва запэўніла, 50000 лемантароў з апошняга заказу ў яго ўжо надрукаваны, але іх ды ведае, відаць, толькі Белдзяржвыдавецтва.

Ці разгорнута належна ліквідацыя няпісьменнасьці ў калгасах, нам у НКА так і не змаглі адказаць, ня ведаюць у НКА аб недахваце лемантароў.

Нам акругі ніякіх вестак не даюць, скардзіцца інспэктар НКА. Вось калі прыяжджаюць з акруг асобныя інспэктары, дык у гутарках з імі мы даведваемся, што робіцца на мясцох. Яны кажуць, што галоўны ўпор у палітасьветнай працы на мясцох робіцца па лініі калгасаў, дадае інспэктар НКА.

Як-жа можна кіраваць такім адказным фронтам, ня маючы зводак-дасьведчаньняў з яго баявых вучасткаў?

Выбачайце, таварышы, наркамасьветаўцы, але з такой пастаноўкай працы далёка не заедзеш. З расхлябанасьцю ў апаратах органаў наркамасьветы трэба скончыць.

Ці ня гэта расхлябанасьць давяла да таго, што з калгасаў забіраюць настаўнікаў? Калі ня ведаеце, дык прывядзем вытрымкі з допісу рабкора ў газэце «Рабочий».

> „Деревня Юдичи почти целиком превращена в колхоз. Когда Юдичи была деревней—там был учитель. Как только Юдичи стала колхозом - учителя убрали. Юдичи остались без учителя".
> (Рагачэўскі раён).

Тое-ж і ў Сіпалаўскай Слабадзе, якая цалкам абгрупавалася(?) індывідуальныя гаспадаркі і, відаць, у пакараньне за гэта адтуль узялі настаўніка.

Таварышы з Наркамасьветы, хутчэй перабудоўвайце тэмпы вашай працы, бо яны далёка адстаюць ад жыцьця, адстаюць ад агульнага будаўніцтва, бо інакш...

Інакш усё можа здарыцца. Могуць, напрыклад, папрасіць у ЦКК РСІ для таварыскай гутаркі, ад якой таму-сяму не паздаровіцца.

В. Зайцаў.

Чарговыя задачы працы.

(У прэзыдыуме ЦП саюзу Белпрацасьветы).

На апошнім пасяджэньні прэзыдыуму ЦП саюзу абгаварвалася пытаньне аб удзеле асьветнікаў у перавыбарчай кампаніі сялянскіх камітэтаў узаемадапамогі. Прэзыдыум у сваёй пастанове адзначыў, што перавыбарчая кампанія ва ўмовах разгорнутай працы па рэканструкцыі сельскае гаспадаркі, ва ўмовах наступу на кулака і абвостранай клясавай барацьбы набывае вялізарнае палітычнае значэньне.

Прэзыдыум ЦП саюзу пастанавіў заклікаць усіх членаў саюзу прыняць самы актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзеньні справаздачна-перавыбарчай кампаніі камітэтаў сялянскіх т-ваў узаемадапамогі. Гэты ўдзел павінен пайсьці па лініі аказаньня дапамогі мясцовым партыйным, савецкім і грамадзкім арганізацыям у правядзеньні шырокай растлумачальнай працы аб сучасных задачах на вёсцы ў сувязі з рэканструкцыяй сельскае гаспадаркі.

Далейшае разгортваньне працы па калектывізацыі індывідуальных гаспадарак, рашучы наступ на капіталістычныя элемэнты вёскі, арганізацыя бядняцка-серадняцкіх мас сялянства супроць кулака, уцягненьне ў справаздачна-перавыбарчую кампанію усіх батракоў і беднаты, правядзеньне ў кіруючы склад камітэтаў і рэвізыйных камісій асоб, адданых справе сацыялістычнага будаўніцтва—вось у вырашэньні якіх задач павінна прыняць удзел асьветніцкая маса.

* * *

Прэзыдыум ЦП саюзу прызнаў таксама неабходным узмацніць працу на мясцох, па дапамозе саюзу сельскагаспадарчых і лясных рабочых. Дапамога саюзу СГЛР з боку прафорганаў працасьветы і ўсёй асьветніцкай масы павінна насіць сыстэматычны характар. Нізавыя прафарганізацыі і ўся асьветніцкая маса павінны аказваць усямернае садзейнічаньне і дапамогу ў ліквідацыі агульнай, палітычнай і прафсаюзнай непісьменнасьці сярод членаў саюзу СГЛР, аказваць дапамогу дзецям батракоў у школах, дапамагаць заключаць дагаворы на батракоў, сачыць, каб батракі наведвалі школы, ствараць такія ўмовы, каб батракі і іх дзеці змаглі ня толькі скончыць пачатковую школу, але і прасоўвацца далей у вышэйшыя навучальныя ўстановы.

Прэзыдыум лічыць мэтазгодным, каб нізавыя прафарганізацыі саюзу працасьветы, як вясковыя, так і гарадзкія, узялі культурнае шэфства над нізавымі арганізацыямі саюзу СГЛР—над сельрабачкомамі, рабачкомамі ў саўгасах і г. д.

За бязьдзейнасьць да адказнасьці.

Прэзыдыум Аршанскага АВК канстатаваў, што становішча палітасьветпрацы ў Мсьціслаўскім і Горацкім раёнах зусім нездавальняючае. Райвыканкомы і гарсаветы зусім слаба ажыцьцяўляюць кіраўніцтва палітасьветпрацаю,

З прычыны таго, што РВК ніякіх абсалютна не даваў дырэктыў сельсаветам па пытаньню ліквідацыі няпісьменнасьці і малапісьменнасьці, апошнія нічога не рабілі ў справе падрыхтоўкі да новага навучальнага году. Праца па падрыхтоўцы кадраў ліквідатараў няпісьменнасьці не праведзена, памяшканьні не падрыхтаваны, пляны ня складзены, калі кольвек што і робіцца, дык усё гэта ідзе стыхійна, самацёкам.

Трэба адзначыць, што вялізарнейшай важнасьці мерапрыёмства—месячнік за грамату—фактычна сарвана. Па гэтых двох раёнах абсалютна нічога ня зроблена, каб мабілізаваць грамадзкую думку вакол задач правядзеньня месячніка. Праца ў хатах чытальнях, клюбах, пардамох таксама пастаўлена вельмі дрэнна, Такім чынам ліквідацыя няпісьменнасьці і малапісьменнасьці ў гэтых раёнах стаіць пад пагрозай зрыву.

Раённыя выканаўчыя камітэты не стварылі адпаведных умоў для працы раённай інспэктуры. Апошняя скарыстоўвацца выключна для правядзеньня розных кампаній, а сваёю непасрэднаю працаю не займаецца. У Мсьціслаўшчыне, калі раённы інспэктар хацеў перад пачаткам навучальнага году паглядзець, што робіцца на мясцох, дык яму РВК ня даў падводы, інспэктар прымушаны быў па 30 кілёмэтраў з палкаю ў руках вандраваць з аднэй школы ў другую. Такія адносіны з боку РВК проста зьяўляюцца недапушчальнымі і за іх трэба сурова караць.

Раённая інспэктура зусім слаба праламляе ў сваёй дзейнасьці дырэктывы акруговай інспэктуры асабліва ў галіне палітасьветнай працы.

Прэзыдыум Аршанскага АВК даў цэлы шэраг канкрэтных указаньняў аб палепшаньні пастаноўкі палітасьветнай працы ў Мсьціслаўскім і Горацкім раёнах. Адначасова абвясьціў суровую вымову інспэктарам гэтых раёнаў т. т. Кісялёву, Лапотчанка і Кавалёву за няўважлівыя адносіны да працы.

Мсьціслаўская і Горацкая справы павінны быць вурокам, перасьцярогай для іншых раёнаў. Ліквідацыя няпісьменнасьці і малапісьменнасьці, шырокае [illegible] тваньне палітасьветнай працы—б[illegible] дачы ў сучасны момант. На [illegible] гэтых задач павінна быць зв[illegible] сымум увагі.

...саюзу. ...рабочых збо... ...орда ў Мэксіка... ...коўку, патрабуючы ...саюзу.

ПРАВЫЯ АБ КУЛЬТУРНАЙ РЭВАЛЮЦЫІ.

Я. ПАПОЎ.

...нінскае разуменьне культурнай ...юцыі непарыўнымі ніткамі зьвя... з вучэньнем аб пралетарскай рэ...цыі і пралетарскай дыктатуры.

...зглядаючы пэрыяд дыктатуры ...старыяту, як пэрыяд упартай ...авай барацьбы „паміж паміраючым ...талізмам, або, інакш кажучы, пе...жаным, але ня зьнішчаным капі...мам, і парадзіўшымся, але зусім ...слабым камунізмам", Ул. І. Ле... ...лічыў культурную рэвалюцыю ...інай формай гэтай клясавай ба...бы пралетарыяту за ўзмацненьне ...авых пазіцый.

...б дасягнуць пабудовы сацыялізму ... неабходна ўчыніць **масавае са...лістычнае перавыхаваньне лю...і.**

...з перарабленьня людзей, бяз уз...ньня іх усім папярэднім вопытам ...ані, награмаджанымі чалавечаю ...адаю і крытычна праверанымі, ...апрацованымі, мы ня здолеем да...уць поўнай перамогі сацыялізму.

...ленінскім пляне пабудовы са...лізму культурная рэвалюцыя ...тупае як адна з асноўных ...ой гэтай пабудовы. Тым самым ...начаецца характар і зьмест куль...най рэвалюцыі.

...я Леніна культурная рэвалюцыя, ...дна з зброй пабудовы сацыялізму ...очае ў свой зьмест усю тую суму ...ч і мерапрыёмстваў, якія прасяк... ...і зьвязаны аднэй агульнай мэ... —барацьбой за сацыялізм, якія ...толькі перавыхоўваюць працоўныя ...ы, але ператвараюць пралетарыят у ...нуючую ідэёвую сілу.

...ацыялістычнае перавыхаваньне пра...рыяту і асноўных мас сялянства ...паведнасьці з інтарэсамі, задачамі ...тамі клясавай барацьбы праля...ту, барацьба супроць дробна-бур...зных уласьніцкіх звычак, супроць ...відуалізму, за пабудову сацыялізму—вось асноўны зьмест ленінскай культурнай рэвалюцыі.

Менавіта гэты зьмест, глыбока прасякнуты клясавым характарам, павінен быць укладзен у ленінскае разуменьне „культурніцтва". Ленін падыходзіць да „культурніцтва" не як да якой-небудзь мірнай арганізацыйнай дзейнасьці, нязьвязанай з клясавым зьместам, а як да аднэй з асноўных зброй пабудовы сацыялізму, якая прасякнута клясавай барацьбой.

«Для нас хопіць зараз культурнай рэвалюцыі для таго, каб зрабіцца сацыялістычнай краінай»,—пісаў Уладзімір Ільліч у артыкуле «Аб каапэрацыі».

Культурная рэвалюцыя выступае ў ленінскім разуменьні, як адзін з асноўных шляхоў да сацыялізму, як адна з „жалезных шрубак" пралетарскай дыктатуры.

Захапіўшы ў свае рукі палітычную ўладу, нацыяналізаваўшы прамысловасьць, транспарт, банкі, пралетарыят здабывае той культурны вопыт, які награмаджаецца на ўсім працягу гісторыі чалавечай грамады. Аднак, гэтае ўладаньне ня носіць мірнага характару. Наадварот, **яно няўхільна зьвязана з вострай клясавай барацьбой,** таму што пралетарыят ня проста бярэ старую культуру, а пераапрацоўвае яе, прапітвае клясавым пралетарскім зьместам, ператварае яе тым самым са зброі нявolі і эксплёатацыі ў зброю сацыялістычнага перавыхаваньня пралетарыяту, у культуру вольнай калектыўнай працы.

Адмерлыя капіталістычныя элемэнты аказваюць лютае супраціўленьне гэтаму прагрэсу. Навуку, культуру ў шырокім сэнсе гэтага слова, яны імкнуцца выкарыстаць, як зброю барацьбы супроць рабочае клясы і супроць сацыялізму.

І з гэтага боку культурная рэвалюцыя не зьяўляецца мірным, спакойным разьвіцьцём, а выступае ў якасьці аднэй з форм клясавай барацьбы, якая ўжываецца пралетарыятам супроць параможанага, але яшчэ зусім ня зьнішчанага капіталізму.

Аднак, знаходзяцца людзі, якія, не зразумеўшы сувязі ленінскага погляду на культурную рэвалюцыю з пралетарскай дыктатурай і клясавай барацьбой, стараюцца давесьці, што культурная рэвалюцыя ня мае нічога супольнага з клясавай барацьбой, што ленінскае „культурніцтва" ня больш, ня менш як мірная праца на культурнаму будаўніцтву.

Разуменьне культурнай рэвалюцыі, як мірнай культурніцкай працы па прышчэпліваньню масам асноўных культурных звычак, бяз усякай сувязі з клясавымі задачамі, **ёсьць найгоршы выгляд беспрынцыпнага „дзялянцтва", г. зн. правы апартунізм.**

А. Сьляпкоў (з бухарынскай школы маладых тэарэтыкаў), які закрануў у сваіх творах пытаньні культурнай рэвалюцыі, супярэчыў супроць клясавага характару культуры, змазваючы тым самым клясавы зьмест культурнай рэвалюцыі.

У часопісу „Бальшавік" № 16 за 1925 г. у артыкуле «Заметки читателя о литературных теоретиках» А. Сьляпкоў прапаноўваў не гаварыць аб буржуазнай культуры як гэткай, бо клясавая характарыстыка культуры, па яго думцы, не зьяўляецца характэрнай. Па думцы Сляпкова, культуру тэй ці іншай эпохі трэба ацэньваць не па яе клясаваму зьместу, а як культуру пэўнай грамадзка-эканамічнай фармацыі.

„Мэтазгодней гаварыць, — піша А. Сьляпкоў,—аб культурах адпаведных спосабаў вытворчасьці". Вызначэньне зьместу і характару культуры не па клясаваму прынцыпу, а па спосабу вытворчасьці, які пануе ў тую ці іншую эпоху, вяло да поўнага адкіданьня клясавага характару культурнай рэвалюцыі, якая ўтвараецца пралетарыятам.

Грунтуючыся на сьляпкоўскіх пазіцыях вызначэньня культуры толькі па спосабу вытворчасьці, нельга разглядаць культурную рэвалюцыю як асабовую форму клясавай барацьбы. Сам Сьляпкоў і яго камраты на пытаньнях культурнай рэвалюцыі ў дыскусіі, якая вялася на старонках «Бальшавіка» у 1926 г., замазвалі нямінучасьць клясавай барацьбы на фронце культурнай рэвалюцыі.

А. Сьляпкоў у артыкуле „Ленин и проблемы культурной революции" („Правда" ад 21 студзеня 1928 г.) шмат і падрабязна піша аб значэньні культурнай рэвалюцыі, як складаным элемэнце сацыялістычнага наступленьня на капіталістычныя элемэнты. Пытаньне аб клясавым зьмесьце культурнай рэвалюцыі як асобнай форме клясавай барацьбы дакладна абмінута.

Н. І. Бухарын у сваім дакладзе на жалобным паседжаньні, прысьвечаным пяцігодзьдзе са дню сьмерці Леніна, прабаваў выявіць канкрэтны зьмест ленінскага лёзунгу аб культурнай рэвалюцыі.

Як тлумачыць тав. Бухарын, палітычнае «завещание» Леніна ў галіне культурнай рэвалюцыі зводзіцца да наступнага:

„Мы ня робім «галоўнага»: **мы не паставілі народнага настаўніка на належную вышыню.** Вось адна дырэктыва. І Ленін адразу ідзе далей: узяўшы пабудову нашага дзяржаўнага бюджэту, ён кажа: „калі хочаце культурную рэвалюцыю праводзіць, дык мая дырэктыва вам: неабходна перастаноўка **ўсяго нашага дзяржаўнага бюджэту ў бок першапачатковай асьветы**".

... Перасунуць дзяржаўны бюджэт у бок першапачатковай народнай асьветы, узьняць нашага народнага настаўніка на належную вышыню. Гэта, вядома, цэлая «рэвалюцыя» (Н. І. Бухарын—„Политическое завещание Ленина", стар. 23-24).

Хіба ўвесь зьмест Ленінскай культурнай рэвалюцыі зводзіцца „да перасоўваньня дзяржбюджэту ў бок народнае асьветы" і да таго, каб „паставіць народнага настаўніка на належную вышыню"?

Бязумоўна, гэтыя задачы зьяўляюцца важнымі, але ні адны яны вызначаюць зьмест культурнай рэвалюцыі.

Дзе ў тав. Бухарына зазначэньне на клясавы зьмест культурнай рэвалюцыі, на яе непарыўную сувязь з клясавай барацьбой?

Нічога гэтага ў дакладзе тав. Бухарына няма, бо ён няправільна разумее ленінскі зьмест культурнай рэвалюцыі. Тав. Бухарын разглядае культурную рэвалюцыю толькі як мірную арганізацыйную працу, непрасякнутую элемэнтамі клясавай барацьбы.

„Ленін ня толькі агаласіў лёзунг культурнай рэвалюцыі" — працягвае Бухарын,—ён зараз-жа зрабіў з гэтага практычныя ўказаньні, і пры гэтым указаньні вельмі шырокага размаху.

... Вы паглядзіце, што сапраўды гэта значыць: зьнішчыць усе зьлішкі з нашых грамадзкіх адносін, усе барскія цацкі, усё непатрэбнае" (Н. І. Бухарын. Там-жа, стар. 24).

Зводзіць практычныя ўказаньні У. І. Леніна па пытаньнях культурнай рэвалюцыі толькі да зазначэньня на неабходнасьць зьнішчэньня ўсіх зьлішкаў і барскіх цацак значыць ня толькі не ўразумець асноўнага ў ленінскай установцы культурнай рэвалюцыі, але і скажаць гэту ўстаноўку.

Вузка дзялячнае разуменьне як самае сутнасьці культурнай рэвалюцыі, так і яе асноўных практычных задач—вось што выцякае з установкі тав. Бухарына.

Бухарынская ўстаноўка ў пытаньнях культурнай рэвалюцыі, якая ідзе па лініі замазваньня клясавай сутнасьці культурнай рэвалюцыі, па лініі маўчаньня аб тым, што культурная рэвалюцыя ёсьць адна з форм клясавай барацьбы, ў даных умовах выступае яўна рэвізіяністскай устаноўка.

ПАСТАНОВА Народнага Камісарыяту Працы БССР

ПРА ПАРАДАК ВЕРБОЎКІ РАБОЧАЕ СІЛЫ ДЛЯ СЭЗОННЫХ ГЛІН ПРАЦЫ.

[illegible]

НАМ. НАРОДНАГА КАМІСАРА ПРАЦЫ БССР Захарава.

СТ. ІНСПЭКТАР ПА РЭГУЛ. РЫНКУ ПРАЦЫ НКПБ Мышалаў.

3 лістапада 1929 г. г. Менск.

2-я беларуская дзяржаўная раённая электрастанцыя будзе будавацца каля Гомелю.

Сёлета на будаўніцтва 2-й беларускай дзярж. раённай электрастанцыі адпушчана 1000000 руб. Электрастанцыя будзе будавацца ў в. Волатава на беразе ракі Сожы. Электрастанцыя забясьпечана тарфяным апалам больш як на 40 год.

[illegible]

КУТОК РАБСЕЛЬКОРАЎ.

Як працуе гурток селькораў у Кабанаўцы.

[illegible]

Селькор Дубінец.

Сярод селькораў нікакой працы не вядзецца.

(Сакаловіцкі сельсавет, Крупскі раён, Аршанічына)

[illegible]

Г. Я.

Вайскоры за працай.

[illegible] сваіх ільлічоўках, шматтыражках і цэнтральных газэтах будуць выяўляць дадатныя і хворыя бакі ў працы.

У нас шмат ёсьць вайскораў, якія дапамагаюць камскладу вывучыць і зьнішчаць недахопы ў працы.

Для вучоту вайскораў і абгаварэнь- [illegible] ныя пытаньні.

Адчыніць сэмінарыю для актыву вайскораў і рэдкалегій, праводзіць налёты на вытворчасьці, а таксама і рота на роту, выклікаць вайскораў другой роты на сацспаборніцтва па выпуску ільлічоўкі.

Міхась Кандратаў.

ХРОНІКА

КАЛГАСЫ-ГІГАНТЫ НА ТЭРЫТОРЫІ БССР

У бліжэйшыя гады намячаецца арганізацыя на тэрыторыі БССР шэрагу буйных калгасаў-гігантаў. Такія калгасы будуць мець пэўны с.-г. напрамак: малочна-ільнаводны, жывёлаводна-бульбяны. У адпаведнасьці з гэтым, у калгасах будуць будавацца буйныя прадпрыёмствы па перапрацоўцы сыравіны: крахмальні, масла-сыра-заводы, алейні, млыны, электрастанцыі.

Распачата падрыхтоўка да арганізацыі гіганта-калгаса ў Рагачэўска-Жлобінскім раёне на плошчы ў 60.000 гэкт. Арганізацыйна-будаўнічыя работы распачынаюцца з вясны, напрамак гаспадаркі—жывёлаводна-бульбяны. Цэнтр гаспадаркі—Гарадзец, а ў радыусе на 10-15 кіл. будзе знаходзіцца 25 паасобных гаспадарак. У гэтым калгасе будуць пабудаваны буйны мэханізаваны масла-сыр-завод, крахмальня, электрастанцыя, алейня ды інш. Па сваіх разьмерах праэктуемыя прадпрыёмствы разьлічаны на перапрацоўку вялікіх запасаў сыравіны і будуць насіць характар буйных мэханізаваных заводаў.

На арганізацыю гэтага калгасу будзе выдаткавана 25-30 мільёнаў руб.

Такога-ж напрамку мяркуецца арганізацыя калгасу і ў Клімавіцкім раёне, Магілеўскай акр.

Апрача гэтага, намячаецца арганізацыя буйнага калгасу ў Лядянска-Дубровенскім р., Аршанскай акр. Напрамак гаспадаркі малочна-ільнаводны. Тут мае быць пабудаваны вялізарны ільнозавод, у два разы больш Лёзьнянскага камбінату.

Таксама прапрацоўваецца пытаньне па арганізацыі буйнага калгасу з цэлым шэрагам падсобных гаспадарак у Лёзьнянска-Высачанскім раёне, Віцебскай акр.

Прапрацоўка пляноў арганізацыі гэтых гаспадарак праводзіцца як у цэнтры, так і на мясцох.

У зьвязку з такім шпаркім тэмпам будаўніцтва Белсельбуд распачаў падбор інжынэрна-тэхнічных кадраў. Дзесятнікі і часткова тэхнікі будуць набраны ў межах БССР. Вышэйшы інжынэрна-тэхнічны пэрсанал падбіраецца ў Маскве, Ленінградзе, Адэсе, Кіеве.

1 мільён пудоў фасфарытаў да вясеньняй сяўбы.

Хутка пачынаюць дзейнічаць фасфарытныя млыны ў Каробчыне, Крычаве і Клімавічах.

У гутарцы з нашым супрацоўнікам т. Мар'ясін паведаміў аб ходзе абсталяваньня і пуску 3-х млыноў па перамолу фасфарытнай руды.

— Да надыходзячай вясеньняй кампаніі мы павінны перамалоць на нашых заводах млынох да 1 мільёну пуд. фасфарытаў. Правядзеньне ў жыцьцё такога вялікага заданьня магчыма толькі пры амэрыканскіх тэмпах падрыхтоўкі. За самы кароткі час нам удалося пабудаваць 3 млыны па перамолу фасфарытаў у Каробчыне, Крычаве і Клімавічах. Асабліва шмат клопатаў з дастаўкай руды ў Крычаў з Бахраўкі, Смаленскай губ., дзе руда здабываецца.

Дастаўка руды да гэтага пункту магчыма толькі праз р. Сож, які бывае суднаходным толькі пры вясеньняй паводцы. ВСНГ быў прымушаны, у зьвязку з гэтым, правесьці на 70 кіл. расчыстку р. Сожа. Гэта надзвычайна вялікая работа была выканана ў вельмі кароткі час.

16 барлінаў за васеньні пэрыяд змаглі перавезьці з 1-га мільёну пуд. загатоўленай руды толькі 250000 пуд.; зімовай дарогай таксама можна будзе перавезьці да 250000 пуд. руды, рэшту руды прыдзецца перавозіць ужо вясной.

У Бахравічах на здабываньні руды ўлетку было занята да 500 рабочых. Зараз там ужо пабудаваны пасёлак. Паступова ўводзіцца мэханізаваны спосаб эксплёатацыі руды; набыты экскаватар, які каштуе 75000 руб., часткова ўводзіцца мэханізаваны спосаб прамыўкі.

Да рэчы трэба сказаць, што НК шляхавых зносін павінен ужыць самыя рашучыя захады, каб прачысьціць логва р. Сожа. Гэта вельмі важнае мерапрыёмства, ад якога залежыць сваечасовая і найхутчэйшая дастаўка руды на Крычаўскі завод.

У якім-жа стане знаходзіцца зараз будаўніцтва заводаў, каб можна было да красавіка 1930 г. загатовіць патрэбную колькасьць фасфарытаў?

У Крычаве завод ужо пабудаваны, з па-за межаў будзе хутка атрыманы лакамабіль; калі не спазьніцца атрыманьне інш. замежнага абсталяваньня—завод будзе пушчаны не пазьней 15-га лютага.

З Клімавіцкім заводам справа таксама абстаіць ня дрэнна. З 15-га лістапада на ім пачнецца мантаж. Трэба меркаваць, што завод будзе пушчаны да 1-га студзеня. Для нагрузкі Клімавіцкага заводу тут на месцы здабыта 250000 пуд. фасфарытнай руды.

У Каробчыне завод даўно ўжо пабудаваны, але справа тармазілася з прычыны прарыву грэблі, якая ў хуткім часе будзе папраўлена. Тады адразу будзе пушчаны завод.

Ня гледзячы на тое, што заводы яшчэ не пачалі працаваць, трэба аднак спадзявацца, што да вясны будзе загатоўлена да 1-га мільёну пуд., фасфарытаў. Мяркуецца, што Каробчынскі млын зможа выпусьціць да вясны да 180000 пуд. Клімавіцкі — 250.000 пудоў, Крычаўскі—570000 пуд.

Зараз трэба падумаць аб тым, кажа т. Мар'ясін, як вывезьці загатоўлены фасфарыт. Калі з Крычава і Клімавіч фасфарыт можна вывозіць у навалку, у вагонах, дык гэта нельга зрабіць з Каробчынскім фасфарытам, адкуль 30 клм. да чыгункі. Тут патрабуецца ўжо тара. Дзеля гэтага трэба, каб Наркамзем і с.-г. каапэрацыя сваечасова паклапаціліся аб тары і каб гэты фасфарыт спажыць на месцы.

За парушэньне калдагавору пад суд.

Прэзыдыум ЦП саюзу Савгандльслужачых пастанавіў прыцягнуць да судовай адказнасьці адміністрацыю Белсампрамсаюзу за парушэньні калдагавору.

Адміністрацыя самастойна і бяз ведама саюзных арганізацый зьменшыла зарплату некаторым служачым.

250 новых радыёўстановак.

Саюз савгандльслужачых вызначыў да радыёфікацыі праз радыётрансьляцыйны вузел 250 кватэр сяброў саюзу г. Менску.

Кулакі павінны плаціць за лячэньне жывёлы.

Наркамзем распрацаваў праэкт новага парадку вэтэрынарнай дапамогі насельніцтву. Паводле гэтага праэкту, кулацкая і заможная частка насельніцтва павінна плаціць за лячэньне сваёй жывёлы.

Ясьлі на заводзе „Камінтэрн".

Прэзыдыум ЦП саюзу хімікаў адпусьціў 500 рублёў на арганізацыю ясьляў на шклозаводзе „Камінтэрн".

Рабочыя чыгуначнікі арганізоўваюць новыя калгасы.

Белбюро чыгуначнікаў скончыла абгляд працы чыгуначных прафарганізацый на вёсцы, а таксама сярод рабочых чыгуначнікаў, якія маюць сувязь з вёскаю.

З матар'ялаў абследваньня відаць, што сувязь паміж рабочымі гораду і працоўнымі сялянствам за апошні час значна ўзмацнілася: Шэфтаварыствы разгарнулі шырокую працу па ўзьняцьці культузроўню сялянства.

За сродкі рабочых чыгуначнікаў Беларусі закуплен адзін трактар.

Вялікую ўвагу рабочыя прафарганізацыі аддаюць пытаньню калгаснага будаўніцтва. З удзелам рабочы Жлобінскага вузла арганізован калгас у в. Караткевічы, над якім рабочыя ўзялі шэфства. Намечан да арганізацыі калектыў у вёсцы Дуровіч. Па Віцебскаму Вучпрафсачу арганізованы 6 арцеляў на плошчы ў 446 гэкт.

Жлобінскія чыгуначнікі выклікалі на сац. спаборніцтва надшэфны калгас, у выніку чаго павялічана пасяўная плошча на 400 гэктараў.

Шэфтаварыствам Гомельскіх майстэрняў арганізована ў падшэфным сельсавеце хата-чытальня і ўстаноўлена 4 радыё-прыёмніка. У вёсцы Потапаўка арганізавана школа для ліквідацыі няпісьменнасьці і школаю ахоплена 55 чал.

Вялікую працу па ўзьняцьці культурнага ўзроўню сялянства праводзяць вагоны-клюбы, якіх у БССР тры.

Белбюро чыгуначнікаў дало адпаведныя паказаньні на мясцох аб узмацненьні сувязі з вёскай і палепшэньні працы шэфскіх арганізацый.

У БЕЛСЕЛЬБАНКУ.

У сувязі з пераводам т. Матусэвіча на працу ў Белкустпромсаюз намесьнікам старшыні Белсельбанку назначаны т. Філатаў,

* * *

Прэзыдыум Белсельбанку адпусьціў акруговым аддзяленьням БСБ на набыцьцё пажарных машын 44521 руб.

* * *

На набыцьцё трактараў у калгасах Белсельбанк атпусьціў 500 тысяч рублёў. На пабудову рамонтных сельска-гаспадарчых майстэрняў 100 тысяч рублёў.

* * *

Бельсельбанк задаволіў просьбу Белсельтрэсту аб водпуску яму 250 тысяч рублёў на электрафікацыю вёскі.

* * *

Белсельбанк на паляпшэньне мясной справы выдаў 865 тысяч руб.

З гэтых сродкаў на пабудову мясабэконнага камбінату ў Воршы адпушчана 360 тысяч руб. На набыцьцё рагатай жывёлы 400 тысяч руб., на пабудову каўбаснай фабрыкі 25 тысяч руб. і на пабудову халадзільніка ў Гомелі 80 тысяч руб.

Колькі ў БССР кіноперасовак.

У сучасны момант у Беларусі налічваецца 170 кіноперасовак. У сярэднім адна кіноперасоўка абслугоўвае 27 тысяч сялянскага насельніцтва.

Школа кіно-мэханікаў.

Белдзяржкіно ўзьнімае пытаньне аб арганізацыі ў Беларусі школы кіно-мэханікаў, якая мяркуецца быць адчынена пры школе ФЗВ мэталістых.

У дапамогу бібліятэчнаму паходу.

Прэзыдыум ЦП саюзу камунальнікаў выдзеліў рабочую брыгаду ў складзе 5 рабочых на дапамогу правядзеньня бібліятэчнага паходу.

„БАРАЦЬБА МАШЫН"

(Беларускі Дзяржаўны Яўрэйскі Тэатр).

Тэмы сацыялістычнага будаўніцтва зьяўляюцца новымі для нашага яўрэйскага тэатру, і страпілы і фермы вялікіх будоўль яшчэ ня ўздымаліся на яго сцэне. „Барацьба машын" у гэтым сэнсе „піянэр", —гэта яна кладзе пачатак да асьвятленьня на сцэне БДТ пытаньняў сацыялістычнай будоўлі. Таленавітая праца вядомага яўрэйскага літаратара Ц. Даўгапольскага, маючы ня малы лік фармальных дасягненьняў—бязумоўна адна з найцікавейшых п'ес наогул гэтага часу.

Пытаньні рацыяналізацыі на савецкай фабрыцы, рэканструкцыя бытавых устояў сучаснага рабочага, зьвязаная з гэтым клясавая барацьба—гэта тэма п'есы. Барацьба машын (старых і новых) вось падстава, на грунце якой аўтар разгортвае малюнак падзей на фабрыцы. Гэта актуальна, гэта „злоба" сёньнешняга дню, нясупынна хвалюе кожнага з нас—і таму ўжо адзін факт зьяўленьня такой п'есы на нашай сцэне—вялікая і значная перамога.

Само сабою вядома, што кожны новы экспэрымэнт, кожныя крокі ў новым напрамку вядуць разам з дасягненьнямі за сабой і шэраг буйных і дробных памылак. Вось чаму цьвёрда і акрэсьлена адзначаючы наогул верную ўстаноўку п'есы, яе вялізарнейшае значэньне, тое, што яна да гледача даходзіць і робіць належны эфэкт, аднача́сова хочацца галоўную ўвагу завастрыць на яе хібах, недаглядах і памылках. Бо гэта экспэрымэнт, вопытная праца, на канкрэтных вуроках якой будуць будавацца другія падобныя п'есы. Ад гэтага—больш моцныя, больш стыльныя,—маналітныя.

Рэканструкцыя фабрыкі. Скарачэньне старых рабочых, якія па сваёй саматужнай псыхалёгіі ня могуць прыстасавацца да новай працы, да новых машын. Барацьба.

Глядач захоплены, ён жыве жыцьцём фабрыкі, дынамічны пачатак п'есы яго зацікавіў,—уся заля ў руках сцэны. І раптам—правал. Увесь другі акт прысьвечаны выключна нашым клясавым ворагам. „Яўсавміква" (арыгінальная рэлігійная ўстанова, якая „працуе" у ногу з саветамі), жонка дырэктара фабрыкі—жанчына ад клясава-чужых людзей, яе бацька—дамаўласьнік Рабінак, які фактычна кіруе ўсімі клясава-варожымі сіламі, а таксама групай адсталых рабочых фабрыкі... Усё гэта добра паказана, але так адцягвае ўвагу гледача ад фабрыкі, што трэці поўнакроўны „рабочы" акт, усё-ж такі ня ў моцы зноў накіраваць увагу правільнаму рэчышчу—ўвагу сярэднай барацьбы машын.

Гэтую загану, афармленьне шчыка (Рафальскі) і рэжысэра нэр) паглыбляе яшчэ больш. чайна ўдала атрымаўся тып да ка Рабінака—перад намі наяў ны клясавы вораг, з якім на цяжка весьці змаганьне. Хто-ж што перамаглі яго хітрыкі, вы ганебную ролю? Гэта Дрэйзін фабрыкі,—у агульным мяккал лавек, які пэсімістычна бадзяец не. Ён гаворыць надзвычайна і верныя бальшавіцкія рэчы ўстаноўка аўтара). але робіць ныя жэсты, мае стомлены выгл лі „пляваць па ўсё" і змучаны сказаныя баявыя словы ператв крыўдную гіронію (памылковая ка пастаноўшчыкаў), Двойра партячэйкі—цыркулярная фігур комсамольца, які робка падае кі з прычыны падзей на фабр астатнія. І ўсё. Верыць іх пера зумоўна, надзвычайна цяжка.

У канструкцыйным афармленьн цоўкі) ёсьць некалькі цікавых, ваючых увагі, думак (на розны ках—розныя групоўкі), але...? шыны няма. Галоўвага. Чаму чана п'еса і афармленьне павін манапольную ўвагу. Значыць н рыкі—ёсьць толькі арыгінальн аб пляцоўках.

Асобныя месцы пастаноўча мленьня таленавіты і выназодл ўвядзеньне ў п'есу музычнага ня „понапрасну Ванька ходзіш дзяшоўкай і балаганам, дык пыжык", які выпадкова ўрываец мовы кісэйнай жонкі дырэктара даньні працаваць у лікпункце ляецца вышэйшым сынтэзам васьці і таленавітасьці. Гэта ўжо (прыём параўнаньня, алегорыі, цыя—ён вельмі характэрны для наогул трэба адзначыць, што ноўцы „Барацьба машын" у ш месцах вельмі ўдала выкарыстан кіно.

Наогул „Барацьба машын", ба усё-ж такі вялікі крок уперад. „ машын" гэта намётка—экспэр ная праца, улічыўшы вопыт яко расьці і талёнавіты аўтар і выне пастаноўшчыкі і ўвесь тэатр ца.

МІК.

Рабселькоры нам пішуць.

Перамаглі кулацтва.

Доўгі час кулацтва са сваімі падпявалам з вёскі Кісялі, Лядзянскага раёну, Аршанскай акругі перашкаджалі беднякоў і серадняком арганізаваць калгас. Але калгас арганізавалі. Ён, пакуль-што, малы (усяго 144 га зямлі), але з часам з 12 гаспадарак калгас павялічыцца да ста і болей.

Чаранкоў.

Рэалізацыя пазыкі ідзе добра.

Расонскі РВК для Зьмітраўскага сельсавету вызначыў распаўсюдзіць пазыку на 1345 руб. Гэта сума амаль што рэалізавана.

Ва ўсім раёне асабліва старанна праводзілі працу па рэалізацыі пазыкі агенты, на якіх быў ускладзены ўвесь цяжар, але яны са сваім заданьнем справіліся.

Селькор П. В—ў.

Добры прыклад.

У сяле Бунчы, Тураўскага раёну на сходзе беднаты, дзе прысутнічалі і бяднейшыя сераднякі, было ўзьнята пытаньне аб калектыўнай падпісцы беднаты на 3 пазыку. Уся бедната аднагалосна ў парадку сацыялістычнага спаборніцтва падпісалася на 150 рублёў і выклікала пайсьці па іх прыкладу вёску Балеж. Балежанская бедната па выкліку падпісалася на 200 рублёў і выклікала беднату мястэчка Турава.

Селькор Жычко.

Ці патрэбны нам гэткі кал[гас]

У вёсцы Тарханы, Калінкавіцка[га раёну] бедната арганізавала калгас, які ны момант земляўпарадкоўваецца працы трох землямераў, праўлен гасу амаль што зусім не д Праўленьне ня хоча зьбіраць сходаў калгасу дзеля вырашэ ных пытаньняў, якія зьвязаны ўпарадкаваньнем.

Член праўленьня калгасу Ки Кірэй зьяўляецца, хоць і партые пасыўным калгасьнікам. Напрык гасьнікі параўшылі калектыўна іс пад жыта. Касьцюкоў-жа замест ідзе араць к свайму цясьцю-за Альховіку Сысою. А калі на а як на заможвіка,пры раскладцы хлеба, налажылі некалькі пудоў, „партыец" „са скуры лез вон", дапусьціць „крыўды" свайго нес місія, разумеецца, паслухала па на Альховіка налажыла ўсяго пудоў. Вось дзе „клясавасьць"! ска і калгасьнікі абураны гэткімі намі і „клясавасьцю" чалавека, я у кішэні партыйны білет.

Калга

Нядбайства міліцыі.

У вёсцы Коршыкава Лядзянска хуліганы Хахлоў Алесь, Хахлоў братэ Пацкаявы ды іншыя сыст зьбіваюць людзей, аб чым ужо ў „Савецкай Беларусі", аднак ская райміліцыя супроць гэтага захадаў ня прымае.

Караш

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК

на 14-ае лістапада 1929 г.

	Куп.	Прад.
1 6 проц. выйгр. паз.	5.01	—
Бяспроц. выйгр. паз. 26 г.	129.00	131.00
Выйгр. пазыка 1929 г.	101.05	101.45
10 проц. выйгр. паз. 27 г.	25.62	25.72
3-я сялянск. выйгр. паз. 27 г.	5.05	—

Дзярж. паз. узм. сял. гас.	10.45
1 выйг. паз. індустр. 27 г.	25.54,5
2 „ „ „ прэц.	25.56
2 „ „ „ 6-проц.	25.56
1 проц. дз. паз. 1928 г.	102.29
12 пр. рэнтн. паз. 1927 г.	105.43

Апавяшчэньні.

Да ведама ўсіх устаноў і грамадзкіх арганізацый.

Згодна пастановы Цэнтральнай Камісіі па правядзеньню „Дню ўраджаю і калектывізацыі" (14-га кастрычніка) па БССР, усе сродкі, якія зьбіраліся праз правядзеньне васкрэсьнікаў альбо адлічэньнямі ад зарплаты на 1-ю трактарную калёну БССР, цэнтралізуюцца і ўсе іх павінны здаць на бягучы рахунак у адну з наступных банкавых устаноў:

1. У касы ашчаднасьці на бягучы рахунак Галоўнай Касы Ашчаднас[ьці] № 1588.
2. У філіялы Дзяржбанку ў БСС[Р на бя]гучы рахунак № 985.
3. У с.-г. крэдытныя т-вы—на рахунак Белсельбанку № 208.

Унясеньне гэтых грошай павінна не пазьней, як да 1-га сьнежня 19[29]

Старшыня Цэнтр. Камісіі РА

Адказны рэдактар П. ШАСТАК

У суботу 16 лістапада, у гор. Менску, у памяшканьні клю[бу] друкароў адчыняецца

ЎСЕБЕЛАРУСКІ ЗЬЕЗД ПРАЦАЎНІКОЎ ДРУКУ

Пачатак зьезду а 6-й гадзіне ўвечары.

На першае пасяджэньне запрашаюцца ўсе члены сэкцыі працаўнікоў дру[ку]

ЦП саюзу друкароў і Аргбюро па скліканьні зьезд[у]

ТЭАТР-КІНО

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА". З панядзелка 11 лістапада буйны мастацкі фільм „ЦЭМЭНТ". Звыш праграмы: КІНО-ХРОНІКА. Пачатак а 7 гадзіне.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ». З панядзелка 11 лістапада Амэрыканскі фільм „НЕБАСКРОБ" у 6 частках. Звыш праграмы: ХРОНІКА САВКІНО № 60. Пачатак а 7 гадзіне.

КІНО „ПРАЛЕТАРЫ". З панядзелка 11 лістапада „АПОШНІ АТРАКЦЫЁН" у 6 частках. Звыш праграмы: КІНО-ХРОНІКА САВКІНО № 62. Пачатак а 7 гадзіне.

1-Ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР „ЮНЫ ПІАНЭР". З панядзелка 11 лістапада „ВАСЯ РЭФАРМАТАР" У 6 ЧАСТКАХ. Каса адчынена з 2 гадз.)—(Цана білету 10 кап.

АЎТАТРАМВАЙНАЕ КІРАЎНІЦТВА ПАВЕДАМЛЯЕ, што з 9-га лістапада аўтабусныя льготныя талёны для праезду ў трамваі НЕСАПРАЎДНЫ і прымацца кандуктарамі ня будуць.

Абмен аўтабусных талёнаў на трамвайныя праводзіцца штодзённа ад 9 гадз. да 16 гадз. 30 хв. у кіраўніцтве (Грыгораўская вул., № 5).

ТАКСАМА ПАВЕДАМЛЯЕЦЦА, што льготныя [та]лёны на праезд у трамваі са скідкай у 20 проц. [п]рыдаюцца толькі ўстановам па аднобінах і рабочым і служачым па [прад']яўленьні членскіх кніжак або асабовых пасьведчаньняў.

ІНСТЫТУТ АХОВЫ ПРАЦЫ ПРЫ НАРКАМПРАЦЫ БССР АБВЯШЧАЕ КОНКУРС на заняцьце наступных пасад:

1. Заг. аддзелам прамысловай гігіены (інжынэр або доктар), аклад 200 руб.
2. Лябарант хэмічнай лябараторыі (хэмік), аклад 120 руб.
3. Асыстэнт па мясцовых дасьледваньнях (доктар), аклад 120 руб.
4. Тэхнік па аддзелу тэхнікі бясьпечнасьці і санітарнай тэхнікі, аклад 120 р.
5. 2 навуковых супрацоўнікі лябараторыі фізіялёгіі працы (дактары), аклад 100 р.
6. Навуковы супрацоўнік аддзелу арганізацыі працы, аклад 100 руб.
7. Навуковы супрацоўнік псыха-тэхнічнай лябараторыі (пажадана доктар), аклад 100 руб.
8. Навукова-тэхнічны супрацоўнік па мясцовых дасьледваньнях, аклад 75 р.
9. Навукова-тэхнічны супрацоўнік па аддзелу арганізацыі працы, аклад 75 р.
10. Санітарны доктар, аклад 120 руб.

Заявы і дакумэнты падаваць на імя дырэктара Інстытуту Аховы Працы да 20 лістапада.

Дырэктар Інстытуту Аховы Працы ДЗІХЦЯР.

АДЧЫНЕНА ПАДПІСКА на 1930 год на часопіс „ПАЛЯЎНІЧЫ БЕЛАРУСІ" 4-ы год выданьня. орган «БЕЛКОХОТСОЮЗА».

№№ нумараў ілюстраванай часопісі атрымае падпісчык у 1930 годзе. Да ўдзелу ў часопісі прыцягнены новыя навуковыя сілы СССР.

Часопісь будзе выходзіць 1-га чысла кожнага месяца і сваечасова рассылацца падпісчыкам.

Падпісная цана на 1930 год:

на 1 год . . . 2 руб.
на 6 м-цаў . . . 1 руб. 20 кап.
на 3 м-ца . . . — 70 кап.

ДАСТАЎКА ЗА КОШТ РЭДАКЦЫІ.

Гадавыя падпісчыкі карыстаюцца правам атрыманьня 15 проц. скідкі на ўсе кнігі, якія маюцца на складзе выданьня „ПАЛЯЎНІЧЫ БЕЛАРУСІ".

Падпіску і грошы адрасаваць: г. Менск, Савецкая 71, рэдакцыі часопісі „ПАЛЯЎНІЧЫ БЕЛАРУСІ". Падпіска прымаецца ва ўсіх паштова-тэлеграфных канторах, бюро райкалектываў паляўнічых, акруговых праўленьнях і рэдакцыяй „П. Б.".

Менскай акруговай інспэкцыі мясцовай прамысловасьці ПАТРАБУЮЦЦА НА СТАЛУЮ ПРАЦУ у раёнах акругі і ў апараце інспэкцыі ТЭХНІКІ І БУДАЎНІКІ. ПЭНСІЯ ПА ДАГАВОРАНАСЬЦІ. Прапановы накіроўваць у інспэкцыю—Пляц Волі, № 4.

Макавіцкі с-савет Глускага р-ну клікае гр-на Данілевіча Алеся Ва[с...] ва на 25-е лістапада па справе скасаваньню шлюбу з гр-кай Дані[левіч] Кацярынай Янкавай.

ЗГУБЛЕНЫ:

— Дамавая кніга № 65 Голада выд. Калінкавіцк. міліц.

— Хлебная картка за № 574 1 і хлебная картка членаў сям'і 4 чал. Калінкавіцк. спаж. т-вам на імя Ка[...]чыка А. А.

— Хлебная картка № 929 на 6 хлебная картка на 4 чал. Залцмана выд. Калінкавіцк. спаж. т-вам.

— Вайсковая кніжка Шумко І выд. Чэрвенскім вайсковым стало[м], 64п.

— Вэксальны блянк на суму 100 Анушкевіча Г. О., кв. 66п.

— Вучотна-вайсковы білет № Ляўкоўскага А. І., кв. 59п.

— Вайсковая кніжка № 1639 Хва[...] А. М., кв. 69п.

— Конская карт. № 3584 Чы[...] Д. Р., выд. 4-м вайскова-конскім ву[...]кам Мазырск. акр., кв. 61п.

— Паявая кніжка № 3918 Гофна[...] выд. Мазырск. праўл. ЦРК, кв. 69п.

— Кніжка на кармленьне дзіця[ці] 1027 Сеўзюка А. П., выд. Менакрс[...]касай, кв. 27.

— Сяброўскі білет № 6841 Ашар[...] П. М., выд. ЦП саюзу працасьветы, 28.

— Мэтрычн. выпісь Плоткін Я. А. Менскім Загсам, кв. 29.

— Сяброўскі білет, выд. Слу[...] бачкомам РЗЛ і асабовае пасьведчаньне выд. Амгавіцкім сельсаветам на імя [...]шчука В., кв. 63п.

Друкарня БДВ